

JAVNO OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

———— ZA PERIOD ————

od 1. januar – 31. decembar 2020.

SADRŽAJ

UVOD	1
OSNOVNI PODACI	2
1. POSLOVNO IME, SJEDIŠTE I ORGANIZACIONI DIJELOVI BANKE	2
2. VLASNIČKA STRUKTURA I ORGANI BANKE	4
2.1 DIONIČARI BANKE	4
2.2 NADZORNI ODBOR BANKE	5
2.3 UPRAVA BANKE	6
2.4. POLITIKE ZA IZBOR I PROCJENU ČLANOVA NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE	8
2.5. ODBOR ZA REVIZIJU	8
2.6. OSTALI ODBORI	9
2.7. ODBOR ZA IMENOVANJE I NAKNADE	9
2.8. ODBOR ZA RIZIKE	9
2.9. NAČIN ORGANIZOVANJA FUNKCIJE INTERNE REVIZIJE I RUKOVODIOCA INTERNE REVIZIJE	10
2.10. IMENOVANJE EKSTERNOG REVIZORA BANKE	10
3. STRATEGIJA I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA	11
3.1. SEKTORI, KONTROLNE FUNKCIJE, KOMITETI I KOMISIJE KOJI SU USPOSTAVLJENI KAKO BI OPERATIVNO IZVRŠAVALI FUNKCIJE	
KONTROLE I SPROVODILI STRATEŠKE ODLUKE	11
3.1.1. Sektor za odobravanje kreditnog rizika	11
3.1.2. Sektor za kontrolu rizika	12
3.1.3. Sektor sredstava i finansijskih institucija	12
3.1.4. Kontrolne funkcije banke	12
3.1.5. Komiteti	13
- Komitet za upravljanje aktivom i pasivom	13
- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet)	13
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom (Remedial komitet)	13
3.1.6. Komisije	13
3.2. SISTEM UPRAVLJANJA RIZICIMA	14
3.3. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA KREDITNIM RIZIKOM	15
3.4. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA RIZIKOM LIKVIDNOSTI	17
3.5. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA TRŽIŠNIM RIZIKOM	19
3.6. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA KAMATNIM RIZIKOM/RIZIKOM PROFITNE STOPE	20
3.7. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA OPERATIVNIM RIZICIMA	21
3.8. CILJEVI I POLITIKA UPRAVLJANJA OSTALIM RIZICIMA	22
3.9. POVEZANOSTI RIZIČNOG PROFILA BANKE SA NJENOM POSLOVNOM STRATEGIJOM	22
3.10. POLITIKE SMANJENJA RIZIKA	23

4. KAPITAL I ADEKVATNOST REGULATORNOG KAPITALA	24
4.1. OBRAZAC KAPITALA	25
4.2. KAPITALNI ZAHTEVI I STOPE KAPITALA	28
4.3. IZLOŽENOST TRŽIŠNOM RIZIKU	29
4.4. IZLOŽENOST OPERATIVNOM RIZIKU	29
4.5. IZLOŽENOST BANKE KREDITNOM RIZIKU	30
4.5.1. Ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti	30
4.5.2. Ukupna prosječna izloženost Banke	33
4.5.3. Geografska podjela izloženosti prema značajnim područjima	34
4.5.4. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti	35
4.5.5. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti – nastavak	36
4.5.6. Preostala ročnost izloženosti druge ugovorne strane	37
4.5.7. Bruto izloženost po grupama i značajnim privrednim granama	38
4.5.8. Bruto izloženost po značajnim privrednim granama	39
4.5.9. Promjene u ispravkama vrijednosti tokom perioda	40
4.5.10. Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite	40
4.5.11. Korištenje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika	41
5. PODACI O FINANSIJSKOJ POLUZI	42
6. IZLOŽENOST RIZIKU LIKVIDNOSTI	43
7. IZLOŽENOSTI U VLASNIČKA ULAGANJA U KNJIZI TRGOVANJA	44
8. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU/RIZIKU PROFITNE STOPE	45
9. INTERNA PROCJENA ADEKVATNOSTI KAPITALA – ICAAP	45
10. INTERNA PROCJENA ADEKVATNOSTI LIKVIDNOSTI - ILAAP	47
11. POLITIKA NAKNADA	48
11.1. VEZA IZMEĐU PLAĆE I USPJEŠNOSTI, UKLJUČUJUĆI CILJEVE, BROJ ZAPOSLENIKA ZA KOJE JE POLITIKOM NAKNADA PREDVIĐENA ISPLATA VARIJABILNOG DIJELA NAKNADA I NAČIN NA KOJI VARIJABILNI DIO NAKNADA REAGUJE NA PROMJENE U USPJEŠNOSTI BANKE	49
11.2. PREGLED OMJERA IZMEĐU FIKSNIH I VARIJABILNIH DIJELOVA NAKNADE, ČIJE SE RAŠČLANJIVANJEZA POTREBE OBJAVE VRŠI PREMA RELEVANTNIM OSNOVAMA	52
11.3. KRITERIJI USPJEŠNOSTI NA KOJIMA SE ZASNIVAJU PRAVA NA DIONICE, FINANSIJSKE INSTRUMENTE POVEZANE SA DIONICAMA ILI VARIJABILNE DIO NAKNADA	52
11.4. OPIS, KRITERIJI I OBRAZLOŽENJE VARIJABILNIH NAKNADA KOJE KORISTI BANKA	53
11.5. GRUPNE NAKNADE PO PODRUČJU POSLOVANJA U TOKU 2020. GODINE	54
11.6. NETO FIKSNE NAKNADE ISPLAĆENE PO SEKTORIMA U 2020. GODINI	55
11.7. ZBIR SVIH NAKNADA PO KATEGORIJAMA ZAPOSLENIKA	55

UVOD

Bosna Bank International d.d. (u nastavku: Banka) na temelju Odluke o objavljivanju podataka i informacija Banke Službene novine FBiH 39/21 (u daljem tekstu: Odluka) javno objavljuje izvještaj bonitetnih informacija za period od 1. januara 2020. do 31. decembra 2020. godine (u hiljadama KM).

U ovom izvještaju sadržani su kvalitativni i kvantitativni pokazatelji koje nalaže gore navedena Odluka. Dokument je pripremljen je u skladu sa Uputstvom o popunjavanju obrazaca uz Odluku o objavljivanju podataka i informacija Banke.

Bosna i Hercegovina je u velikom dijelu uskladila regulative u oblasti bankarstva sa regulativama Evropske Unije te javno objavljivanje informacija je dio tog procesa.

Tokom 2020. godine Banka je nastavila smanjivati nivo nekvalitetnih finansiranja, uprkos pandemiji korona virusa. Godina je bila obilježena velikim promjenama u načinu rada, te je veliki broj radnika radio od kuće. Uprkos svemu, banka je unaprijedila svoje interne procese, te smanjila nivo nekvalitetnih finansiranja. Pokrivenost nekvalitetnog portfolija povećana je, te banka ima pokrivenost višu od prosjeka bankarskog sektora. Banka je tokom godine, a u načelu sa pravilima opreznosti odvojila značajna sredstva za rezervisanja za kreditne rizike.

Uprkos pandemiji prihodi banke ostali su stabilni, kao i baza depozita klijenata, gdje je došlo do rasta posebno u segmentu Poslovanja sa stanovništvom.

Banka je dobro kapitalizirana i ima stopu regulatornog kapitala, redovnog osnovnog i osnovnog kapitala, te stopu finansijske poluge znatno iznad zahtijevanog regulatornog minimuma. Također, pokazatelji likvidnosti LCR su nekoliko puta veći od regulatornog minimuma.

Sve gore navedeno će omogućiti Banci da nastavi stabilno i uspješno poslovanje i u budućnosti. U skladu sa članom 111. stav 2. Zakona o bankama i članom 3. Odluke Banka nije dužna objaviti podatke i informacije koje nisu materijalno značajne zatim podatke koji predstavljaju bankarsku tajnu u skladu sa Zakonom ili ako predstavljaju podatke ili informacije čije bi objavljivanje moglo negativno uticati na konkurentski položaj Banke na tržištu.

Predsjednik Uprave

Amer Bukvić

Član Uprave

Emir Čehajić

Osnovni podaci

U skladu sa Odlukom Banka objavljuje podatke i informacije koje se odnose na:

1. Poslovno ime, sjedište i organizacione dijelove
2. Vlasničku strukturu i organe Banke
3. Strategiju i politiku upravljanja rizicima Banke
4. Regulatorni kapital, zaštitni slojevi kapitala, kapitalni zahtjevi i adekvatnost regulatornog kapitala
5. Likvidnosne zahtjeve
6. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja Banke
7. Kamatni rizik/rizik profitne marže u bankarskoj knjizi
8. Interni proces procjene adekvatnosti kapitala - ICAAP i interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti – ILAAP
9. Politiku naknada

1. Poslovno ime, sjedište i organizacioni dijelovi Banke

Bosna Bank International d.d. Sarajevo osnovana je 19. oktobra 2000. godine kao prva banka u Bosni i Hercegovini koja radi na principima islamskog bankarstva.

Banka objavljuje opšte podatke kako slijedi:

- Poslovno ime: Bosna Bank International d.d. Sarajevo
- Sjedište: Trg djece Sarajeva bb, 71000 Sarajevo
- Broj poslovnih jedinica: 36
- Broj telefona i telefaksa: tel 033 275 198, fax 033 203 122
- E-mail adresa: info@bbi.ba
- Internet stranica: www.bbi.ba
- Osnovna djelatnost: Ostalo novčarsko posredovanje

Poslovna mreža

Mreža **Bosna Bank International (BBI) d.d.** Sarajevo na dan 31. decembar 2020. godine broji **36 poslovnih jedinica** kako slijedi:

1. Entitet Federacija BiH

Kanton Sarajevo	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Podružnica Sarajevo	Trg djece Sarajeva bb	Sarajevo	033/275-255
Dislocirani šalter u BBI centru	Trg djece Sarajeva 1	Sarajevo	033/275-256
Poslovnica Ferhadija	Trg Fra Grge Martića 4	Sarajevo	033/253-920
Poslovnica Novo Sarajevo	Džemala Bijedića 25 D	Sarajevo	033/257-705
Poslovnica Ilidža	Dr. Mustafe Pintola 1	Sarajevo	033/257-714
Poslovnica Dobrinja	Dobrinjske bolnice 9	Sarajevo	033/275-511
Poslovnica Ilijaš	Hašima Spahića bb	Sarajevo	033/275-641
Poslovnica Novi Grad	Bulevar Meše Selimovića 97	Sarajevo	033/257-710
Poslovnica Vogošća	Jošanička 2 do	Sarajevo	033/279-132
Hercegovačko-neretvanski kanton			
2. Podružnica Mostar	Trg Republike 3	Mostar	036/555-710
Poslovnica Konjic	Maršala Tita 35	Konjic	036/712-730
Poslovnica Stolac	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	036/858-912
Srednjo-bosanski kanton			
3. Podružnica Bugojno	Zlatnih ljiljana bb	Bugojno	030/260-021
Poslovnica Travnik	Bosanska 157	Travnik	030/547-032
Poslovnica Gornji Vakuf	Gradska bb	Gornji Vakuf	030/259-681
Bosansko-podrinjski kanton			
4. Podružnica Goražde	Seada Sofovića Sofe br. 7	Goražde	038/241-491
Zeničko-dobojski kanton			
5. Podružnica Zenica	Ugao ulica Islambegovića put i Maršala Tita	Zenica	032/209-599/593
Poslovnica Vitez	Poslovni centar br. 96	Vitez	030/718-571
6. Podružnica Visoko	Alije Izetbegovića br. 39	Visoko	032/731-303
7. Podružnica Kakanj	Alije Izetbegovića 123	Kakanj	032/771-730
8. Podružnica Tešanj	Titova 9	Tešanj	032/656-771
Tuzlanski kanton			
9. Podružnica Tuzla	1 Inženjerske brigade br. 6	Tuzla	035/300-862
Poslovnica Gradačac	Husein-kapetana Gradašćevića bb	Gradačac	035/821-096
Poslovnica Gračanica	Mehmeda Ahmedbegovića bb	Gračanica	035/701-124
Poslovnica Srebrenik	1. marta bb	Srebrenik	035/647-782
Poslovnica Živinice	Ulica oslobođenja bb	Živinice	035/743-241

Poslovnica Kalesija	Trg Šehida bb	Kalesija	035/610-371
Poslovnica Tuzla II	Armije BiH 1	Tuzla	035/365-233
Unsko-sanski kanton			
10. Podružnica Bihać	Husrefa Redžića 6	Bihać	037/329-611/612
Poslovnica Cazin	Dr. Irfana Ljubijankića bb	Cazin	037/510-103
Poslovnica B. Petrovac	Bosanska 11	Bosanski Petrovac	037/883-202
Poslovnica Sanski Most	Mahala 2	Sanski Most	037/688-680

2. Entitet Republika Srpska

	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Filijala Banja Luka	Prvog krajiškog korpusa 2	Banja Luka	051/329-810
2. Filijala Bijeljina	Gavrila Principa 12	Bijeljina	055/991-900
3. Filijala Bratunac	Svetog Save 40	Bratunac	056/420-131

3. Brčko distrikt BiH

	Adresa	Mjesto	Telefon
1. Filijala Brčko	Bulevar mira 2	Brčko	049/235-950

2. Vlasnička struktura i organi Banke

2.1 Dioničari Banke

vlasnička struktura			
Red br:	Dioničari koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redoslijed po veličini učešća)	%	učešća
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1.	Islamic Development Bank (IDB)	45,46%	
2.	Abu Dhabi Islamic Bank (ADIB)	27,27%	
3.	Dubai Islamic Bank (DIB)	27,27%	

2.2 Nadzorni odbor Banke

	Članovi Nadzornog odbora Banke:	
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Abdulaziz Al Mheiri, Predsjednik, od 2004. godine	Al Mheiri je član odbora Islamske Dubai Banke; član je Savjetodavnog vijeća Dubaija; član Odbora Borse Dubai te član Dubai Interational Capital LLC.
2.	Abdulla Al Shehhi, zamjenik Predsjednika, od 2015. godine	Al Shehhi je direktor Odjela za međunarodni razvoj u Abu Dhabi Islamic Bank;
3.	Muhammed Umair Husain, član, od 2017. godine	Umair Husain je specijalista za investicije u Islamskoj razvojnoj banci , Saudijska Arabija i saradnik Islamskog finansijskog servisa (IFSB) u svojstvu supervizora
4.	Sharol Razar, član, od 2013. godine	Viši saradnik za investicije IDB Džeda
5.	Kamil Gokhan Bozkurt, član, od 2013. godine	Generalni direktor NUH QiMENTO Koaceli, TURSKA; Član nadzornog odbora u BBI Real Estate; član nadzornog odbora UNITED BANK OF ALBANIA

2.3 Uprava Banke

	Članovi Uprave Banke	
Br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Amer Bukvić, Predsjednik Uprave, od 2006. godine	+ 2010. – do danas Predsjednik Nadzornog odbora United Bank of Albania (UBA), Albanija; 2015 – do danas Član međunarodnog savjetodavnog odbora Center for Islamic Finance, University of Bolton, UK Predsjednik “Sekretariat Dunia Melayu Dunia Islam” – The Malay Islamic World Secretariat, Bosna i Hercegovina 2014 – do danas Potpredsjednik “Malaysia & Bosnia and Herzegovina Business Council (MBBC)” 2014 – 2019 Član Nadzornog odbora International University of Sarajevo, Bosna i Hercegovina 2014 – do danas Član Koordinacionog odbora „Summit 100 business leaders of Southeast Europe“ 2012 – do danas Član Poslovnog vijeća Ekonomskog fakulteta, Univerziteta u Sarajevu 2012 – do danas Član Odbora, Savjetodavni odbor IEDC – Bled School of Management 2011 – do danas Član savjetodavnog odbora Istanbul Finance Summit, Turska
2.	Emir Čehajić, član Uprave (Grupa za	Prije nego što se pridružio BBI-u

	IT i operacije), od 2010. godine	2010. godine, radio je za Islamsku razvojnu banku i Saudijsku Arabiju Airlines u Džedi, u Saudijskoj Arabiji, 7, odnosno 4 godine i STS Systems (kasnije Epicor) u Montrealu u Kanadi 3 godine.
3.	Emina Šišić, članica Uprave (Grupa za podršku i usluge), od 2015. godine	U periodu 2013- 2015 Emina Šišić je izuzetno uspješno predsjedavala Upravom United Bank of Albania (UBA), Albanija Od 2015. godine do danas, Emina Šišić članica je nadzornog odbora UBA banke i predsjedavajuća odbora za reviziju UBA banke

Direktorske funkcije članova Nadzornog odbora i Uprave Banke:

Red. Br.	Ime i prezime člana NO ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija	Broj neizvršnih direktorskih funkcija	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u grupi čija je glavna aktivnost neprofitne prirode
1.	Abdulla Al Shehhi	1		1		
2.	Kamil Gokhan Bozkurt	1		0		

2.4. Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Skupština Banke je donijela Politike za izbor i procjenu članova organa Banke (Nadzorni odbor i Uprava Banke) pod brojem 1117-7/18 od 12.03.2018. godine.

Ovim dokumentom detaljnije su propisani kriteriji i postupci za procjenu predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora i Uprave Banke u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustva za obavljanje funkcije članova organa Banke, te mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada kandidati ili članovi organa Banke nisu primjereni za obavljanje funkcije.

Odredbama ove Politike je definirano da će Banka vršiti procjenu članova organa Banke u sljedećim slučajevima:

- U postupku kandidiranja članova Nadzornog odbora za novi četverogodišnji mandat, u komunikaciji Banke sa dioničarima Banke i u postupku kandidiranja članova Uprave Banke (zavisno od odluke Nadzornog odbora koja procedura kandidiranja će se obaviti), a u svakom slučaju prije podnošenja zahtjeva FBA za davanje prethodne saglasnosti za imenovanje;
- U toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova odbora Banke, a najmanje jednom godišnje;
- U drugim slučajevima za koje Nadzorni odbor Banke svojom odlukom ili na prijedlog Uprave Banke ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana organa Banke.

Također, ovim dokumentom se definišu nivoi ovlaštenja i odgovornosti za procjenu, opšti zahtjevi za procjenu, postupak procjene, obaveze dostave procjene prema FBA, postupanje Banke kod procjena, potreba ponovne procjene, obaveze članova organa Banke, procjene ostalih zaposlenika Banke, mjere Banke u slučaju ocjene neprimjerenosti, kriteriji i procjena ugleda, kriteriji i procjena iskustva, te drugi bitni kriteriji kod procjene. Banka posebno vodi računa prilikom procjene o utvrđivanju nezavisnosti članova organa Banke, odnosno sposobnosti člana da samostalno obavlja svoju dužnost u interesu Banke i bez uticaja drugih lica koja mogu dovesti do sukoba interesa, te da postoje kolektivna i individualna znanja i stručne spoznaje za obavljanje funkcija, kao i mogućnost posvećivanja dovoljno vremena u radu organa Banke.

2.5. Odbor za reviziju

Članovi Odbora za reviziju Banke:

1. Harun Kapetanović, Predsjednik
Direktor je Odjela finansijskih usluga i ekonomski savjetnik u Odjelu za ekonomski razvoj Vlade Dubaja, te član nadzornog odbora VGT osiguranje Visoko
2. AbdulHakim Kanan, zamjenik Predsjednika
Trenutno je globalni direktor Odjela za reviziju i rizik u Abu Dhabi Islamic Bank; te član Odbora za reviziju u Nacionalnoj razvojnoj banci Egipat
3. Abdullah AbuKhajil, član, do 07.12.2020.

4. Zamir Bukhari, član, od 07.12.2020.
Dubai Islamic Bank, zamjenik predsjedavajućeg International Business Unit.

2.6. Ostali odbori

Banka objavljuje članove ostalih odbora koje je uspostavio Nadzorni odbor:

- Odbor za imenovanja i naknade
- Odbor za rizike

2.7. Odbor za imenovanje i naknade

Odbor za imenovanja i naknade je formiran odlukama Nadzornog odbora od 12.03.2018. i 22.10.2018. godine, u sastavu:

1. Abdulla Al Shehhi, zamjenik Predsjednika Nadzornog odbora, predsjednik Odbora za imenovanje i naknade
2. Muhammad Umair Husain, član Nadzornog odbora, član Odbora za imenovanje i naknade
3. Amer Bukvić, Predsjednik Uprave, član Odbora za imenovanje i naknade i
4. Emir Čehajić, član Uprave Banke, član Odbora za imenovanje i naknade (bez prava glasa i ujedno sekretar Odbora za imenovanje i naknade).

Sektor za HR i administraciju pruža stručnu pomoć u radu Odbora.

Nadležnost Odbora za imenovanje i naknade se utvrđuje odredbama članova 57., 60., i 62. Zakona o bankama i eventualno drugim propisima FBA, te Poslovnikom o radu Odbora. Imajući u vidu strukturu, veličinu i kompleksnost poslovanja Banke, Nadzorni odbor Banke je formirao jedan odbor koji pokriva i imenovanja i naknade. Sjednica odbora se održava najmanje jednom godišnje ili češće po odluci Predsjednika ili ukoliko to zahtijeva situacija.

2.8. Odbor za rizike

Odbor za rizike je formiran odlukama Nadzornog odbora od 12.03.2018. i 22.10.2018. godine, u sastavu:

1. Kamil Gokhan Bozkurt, član Nadzornog odbora, predsjednik Odbora za rizike
2. Muhammad Umair Husain, član Nadzornog odbora, član Odbora za rizike
3. Amer Bukvić, Predsjednik Uprave, član Odbora za rizike i
4. Emina Šišić, član Uprave Banke, član Odbora za rizike (bez prava glasa i ujedno sekretar odbora za rizike).

Rukovodilac funkcije kontrole rizika je također bio uključen u pripreme i rad Odbora. Od maja 2020. godine nakon reorganizacije u okviru segmenta upravljanja rizicima, direktorica Sektora

kontrole rizika obavlja kontrolnu funkciju za rizike, učestvuje u radu Odbora, te izvještava Odbor o svim tačkama relevantnim za izloženost banke rizicima.

Nadležnost odbora za rizike se utvrđuje odredbama članova 57. i 61. Zakona o bankama i eventualno drugim propisima FBA, te Poslovnikom o radu odbora. Sjednica Odbora se održava najmanje jednom godišnje ili češće po odluci Predsjednika ili ukoliko to zahtijeva situacija.

2.9. Način organizovanja funkcije Interne revizije i rukovodioca interne revizije

Interna revizija je organizirana kao samostalna organizacijska cjelina (sektor) i jedna od kontrolnih funkcija Banke.

Šemu organizacije interne revizije odobrava Nadzorni odbor Banke u okviru šeme organizacije Banke kroz Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Banke.

Sektorom interne revizije rukovodi glavni interni revizor Banke čiju funkciju obavlja Enver Redžović.

Glavnog internog revizora i ostale interne revizore imenuje Nadzorni odbor Banke, čime se osigurava nezavisnost u radu interne revizije.

Interna revizija je odgovorna za identifikaciju, praćenje i ocjenu rizika u poslovanju Banke i provjeru da li je u Banci uspostavljen sistem internih kontrola koji osigurava da se rizicima upravlja na način kojim se rizici umanjuju na prihvatljivu mjeru. U provođenju svojih nadležnosti interna revizija ima ovlaštenja za neograničen i neometan rad i sarađuje sa Odborom za reviziju Banke. Interna revizija direktno izvještava Odbor za reviziju Banke, a u slučajevima značajnijih neslaganja, interna revizija obavještava direktno Nadzorni odbor.

2.10. Imenovanje eksternog revizora Banke

Nezavisnog eksternog revizora imenuje Skupština Banke na prijedlog Nadzornog odbora, uz prethodno pribavljeno odobrenje FBA, na period od 3 godine (u skladu sa novom zakonskom regulativom). Nezavisni eksterni revizor obavlja aktivnosti eksterne revizije u Banci na način i pod uslovima propisanim zakonima, odlukama FBA i međunarodnim računovodstvenim standardima. Eksterni revizor Banke za 2020. godinu je bila revizorska kuća Ernst & Young d.o.o. Sarajevo.

3. Strategija i politika upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima koji omogućava da se upravlja svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu poslovnih aktivnosti i isti je srazmjeran prirodi, obimu i složenosti poslovanja Banke. U cilju adekvatnog i kontinuiranog upravljanja rizicima Banka ima definisanu organizacionu strukturu koja podržava navedeni sistem upravljanja rizicima.

Kontrola i upravljanje rizicima u Banci se sprovode na osnovu poslovne strategije i strategije rizika usvojenih od strane Nadzornog odbora.

Strategijom upravljanja rizicima uređuje se jedinstveno i dosljedno upravljanje rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom i strategijom Banke. Za primjenu Strategije upravljanja rizicima odgovorni su nadležni organi Banke i organizacioni dijelovi koji sprovode i učestvuju u sistemu upravljanja rizicima.

Odgovornost za upravljanje rizicima pripada Upravi Banke i Nadzornom odboru.

Uprava Banke je osigurala dostupnost odgovarajuće infrastrukture i osoblja, kao i metoda, standarda i procesa koji ih podržavaju. Na operativnom nivou se odvijaju identifikacija, mjerenje, procjena, odobrenje, nadgledanje, upravljanje i definisanje limita relevantnih rizika.

3.1. Sektori, kontrolne funkcije, komiteti i komisije koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateške odluke

3.1.1. Sektor za odobravanje kreditnog rizika

Sektor za odobravanje kreditnog rizika, kao posebna organizaciona jedinica funkcionalno i organizaciono odvojena od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovoran je za sistem upravljanja kreditnim rizikom u Banci.

Sektor odobravanja kreditnih rizika u svom sastavu ima jedno odjeljenje i to Odjeljenje za ocjenu kreditnog rizika koje je nadležno i odgovorno za nezavisnu procjenu kreditnog rizika pojedinačnih klijenata/transakcija i davanje mišljenja sa ocjenom rizika nadležnim tijelima za donošenje odluka u okviru pojedinačnog rizika i Politike finansiranja. Također, vrši praćenje usklađenosti aplikacija za finansiranje sa ciljevima Banke u pogledu nivoa rizika te upozorava na eventualna odstupanja definisanih pragova, vodi zapisnike sa FI Komiteta za pravna lica i učestvuje u izradi odluka za odobravanje finansiranja.

3.1.2. Sektor za kontrolu rizika

Sektor za kontrolu rizika kao jedna od kontrolnih funkcija Banke organizovana je kako slijedi:

- Odjeljenje za kontrolu kreditnog rizika
- Odjeljenje za tržišni rizik i
- Odjeljenje za operativni rizik i informatičku sigurnost.

Direktor sektora za kontrolu rizika je ujedno kontrolna funkcija banke za rizike.

Sektor za kontrolu rizika je nadležan za:

- upravljanje, analizu i izvještavanje o kvaliteti portfolija Banke sa aspekta kreditnog rizika, uključujući i rizik koncentracije
- upravljanje i izvještavanje o tržišnom i operativnom riziku, izrada regulatornih rezervi i rezervi u skladu sa MSFI 9, kao i upravljanje i monitoring kolateralima
- praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju
- sprovođenje stres testiranja
- vršenje ocjene adekvatnosti i efikasnosti internih kontrola
- vršenje provjere efikasnosti metoda za upravljanje rizicima
- vršenje analize praćenja i izvještavanja o adekvatnosti kapitala i likvidnosti Banke, kao i provjeru strategija i postupaka za internu procjenu adekvatnosti kapitala.

3.1.3. Sektor sredstava i finansijskih institucija

Sektor sredstava i finansijskih institucija odgovoran je za upravljanje izvorima finansiranja i likvidnost Banke. Sektor sredstava/Odjeljenje za upravljanje aktivom i pasivom izvještava Komisiju za likvidnost o dnevnoj FX poziciji, tekućem stanju deviznih računa, stanju i dospijeću trezorskih operacija i prezentira prijedloge novih plasmana u trezorske operacije.

3.1.4. Kontrolne funkcije banke

U okviru kontrolne funkcije Banke organizovano je Odjeljenje za usklađenost poslovanja/compliance i sprječavanje pranja novca, kao treća kontrolna funkcija Banke. Rukovodilac Odjeljenja je ujedno kontrolna funkcija.

Funkcija praćenja usklađenosti je sastavni dio sistema kontrolnih funkcija Banke, uz funkciju upravljanja rizicima i funkciju interne revizije, te predstavlja sistem uspostavljen sa ciljem da osigura da Banka posluje u skladu sa relevantnim zakonima i regulatornim zahtjevima, kao i drugim standardima, smjernicama, kodeksima i profesionalnim praksama.

U okviru Odjeljenja su organizovani sljedeći Odsjeci:

- Odsjek za praćenje regulatorne usklađenosti
- Odsjek za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti

Odsjek za praćenje regulatorne usklađenosti je odgovoran za praćenja nove regulative i obavješćavanje relevantnih organizacijskih jedinica i Uprave Banke; procjenu uticaja novog ili izmjene postojećeg regulatornog propisa na poslovanje Banke; praćenja usklađenosti sa regulatornim propisima i predlaganje korektivnih mjera; savjetovanje u vezi sa propisima o zaštiti klijenata, sprječavanju sukoba interesa i poštivanju bankarske tajne; učestovanje u poduzimanju pravnih radnji prema nadležnim organima u slučajevima prevara; kontrola i sprječavanja zloupotrebe poklona; sprječavanje korupcije; edukacija radnika po pitanjima rizika usklađenosti; upravljanje linijom komunikacija za prijavu nepravilnosti; praćenje primjene pravila o zaštiti tajnosti podataka i bankarske tajne; izvještavanje Uprave Banke, Nadzornog odbora i drugih nadležnih institucija.

Odsjek za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti je odgovoran za monitoring klijenata i transakcija; monitoring linije izvještavanja nadležnih institucija i interne linije izvještavanja; izvještavanje Uprave Banke i Nadzornog odbora; edukacija zaposlenika u domenu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti; analiza rizika od pranja novca i finansiranja terorizma; utvrđivanje limita transakcija po vrstama računa; kontrola dokumentovanosti transakcija koje premašuju uspostavljene limite po vrsti i/ili kategoriji računa.

3.1.5. Komiteti

U okviru organizacione šeme Banke osim gore navedenih funkcija Banke uspostavljeni su sljedeći Komiteti koji učestvuju u upravljanju rizicima:

- Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (engl. Assets and Liability Management Committee - ALCO) nadležan je da formira, revidira, analizira i sprovodi politiku upravljanja aktivom i pasivom Banke.
- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet) odobrava izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki – finansiranja i investicija u okvirima utvrđenim aktima Banke.
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom (Remedial komitet) donosi odluke iz domena naplate problematičnih potraživanja, te prodaje nekretnina i pokretnih stvari preuzetih u postupcima naplate.

3.1.6. Komisije

Banka ima uspostavljene i komisije koje učestvuju u upravljanju rizicima. Jedna od komisija je Komisija za likvidnost koja prati i razmatra sva tekuća pitanja vezana za likvidnost Banke i o tome izvještava Upravu Banke.

3.2. Sistem upravljanja rizicima

Strategijom upravljanja rizicima definisano je sljedeće:

- pregled i definicija svih rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena u svom poslovanju
- strateški ciljevi i poslovna strategija
- politika upravljanja rizicima i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima
- osnovna načela procesa interne procjene adekvatnosti kapitala Banke.

Strategijom upravljanja rizicima identifikovani su i definisani rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, i to:

- Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat neizvršenja obaveza dužnika prema Banci.
- Koncentracijski kreditni rizik je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima i vrstama proizvoda.
- Tržišni rizik i rizik profitne stope odnosi se na upravljanje rizikom profitne stope u bankarskoj knjizi, deviznim rizikom, rizikom likvidnosti i pozicijskim rizikom vrijednosnih papira u knjizi trgovanja. Rizik profitne stope proizilazi iz potencijalnih promjena profitnih stopa koje imaju efekat na aktivnosti Banke u bankarskoj knjizi.
- Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obaveze.
- Operativni rizik je rizik koji nastaje zbog propusta zaposlenika, nedostatka internih procesa i sistema, kao i određenih eksternih događaja.
- Rizici informacijske sigurnosti, predstavljaju rizike ugrožavanja cijelovitosti, integriteta i povjerljivosti (CIA) podataka kao i umanjenja dostupnosti i funkcionalnosti bilo kojeg segmenta informacionog sistema Banke.
- Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na državu porijekla lica prema kojem je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati svoja potraživanja od ovog lica, iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.
- Rizik usklađenosti je rizik od izricanja mogućih mjera i kazni te rizik od nastanka značajnog finansijskog gubitka koji Banka može pretrpjeti zbog ne usklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima.
- Rizik namirenja predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.
- Strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja Banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, ne prilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.
- Reputacioni rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi iste, koje proizilazi iz aktivnosti Banke,

poslovnih veza Banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

- Rezidualni rizik je rizik gubitka koji nastaje ako su priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika kojima se koristi Banka ili njihova primjena manje efikasne nego što se prvobitno očekivalo.
- Rizik eksternalizacije je zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružaocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala.
- Poslovni rizik je negativna, neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitnih marži Banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost Banke. Do poslovnog rizika, prije svega, može doći zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjena u tržišnom takmičenju ili ponašanju potrošača na tržištu.
- Rizik profitabilnosti (rizik zarade) je rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti Banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.
- Rizik kapitala odnosi se na neodgovarajuću strukturu kapitala da podrži obim i prirodu poslovnih aktivnosti Banke ili na poteškoće sa kojima se suočava Banka prilikom pribavljanja novih izvora kapitala, posebno u slučajevima kada postoje hitne potrebe za povećanjem kapitala ili u nepovoljnim uslovima.

Skлонost prema rizicima podrazumijeva nivo rizika koji je Banka spremna da preuzme radi ostvarivanja svojih strategija i politika. Ciljevi upravljanja rizicima usklađeni su sa planom poslovanja Banke i temelje se na limitima i potrebama za kapitalom u skladu sa odlukom o kapitalu kao i internim kapitalnim zahtjevom, na način da Banka:

- Ispuni regulatorne zahtjeve po pitanju visine svih vrsta kapitala i stope finansijske poluge;
- Ispuni kapitalne zahtjeve za kreditni, operativni, tržišni i ostale vrste rizika;
- Održi jaku kapitalnu poziciju i jaku poziciju likvidnosti;
- Ispuni visoke interne i eksterne standarde upravljanja rizicima;
- Ispuni dodatne zahtjeve za kapitalom u skladu sa Odlukom FBA o ICAAP-u u Banci.

3.3. Ciljevi i politika upravljanja kreditnim rizikom

Strategijom upravljanja rizicima, Politikom finansiranja i Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti, Banka je bliže definisala sistem upravljanja kreditnim rizikom uključujući koncentracijski rizik, rezidualni rizik, rizik profitabilnosti i rizik zemlje.

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju. Banka je internim aktima, politikama i procedurama koje se odnose na upravljanje rizicima obezbijedila adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom kojim se on svodi na prihvatljiv nivo.

Uprava Banke je podržana od strane nekoliko sektora, odnosno tijela - odbora koji su uspostavljeni kako bi operativno izvršavali funkcije kontrole i sprovodili strateška zaduženja upravljanja kreditnim rizikom, kako slijedi:

- Komitet za finansiranja i investicije Banke (FI komitet) odobrava izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i vanbilansnih stavki – finansiranja i investicija u okvirima utvrđenih aktima Banke.
- Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom donosi odluke iz domena naplate problematičnih potraživanja, te prodaje nekretnina i pokretnih stvari preuzetih u postupcima naplate.
- Sektor za odobravanje kreditnog rizika analizira kreditne zahtjeve te u skladu s tim daje mišljenje o prihvatljivosti kreditnog rizika.
- Sektor za kontrolu rizika provodi upravljanje kreditnim rizikom i praćenje stanja kreditnog portfolija kategorija klijenata pravnih i fizičkih lica.

Banka upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem adekvatnih procesa za utvrđivanje minimalne sposobnosti otplate dužnika prilikom odobrenja plasmana, kao i za redovno praćenje iste za sve vrijeme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana, uspostavljanjem limita kojima se definiše nivo rizika koji je Banka voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje tih limita.

Banka upravljanje kreditnim rizikom vrši putem:

- Procesu odobravanja finansiranja/plasmana;
- Procesu upravljanja kolateralima;
- Procesu mjerenja kreditnog rizika u skladu sa regulatornim okvirom (odlukama Agencije za bankarstvo FBiH);
- Procesu monitoringa portfolija i praćenjem kvalitete istog;
- Procesu obračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik i interne procjene adekvatnosti kapitala;
- Procesu ranog otkrivanja znakova upozorenja (EWS);
- Procesu upravljanja rizičnim plasmanima i nekvalitetnom aktivom.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata kreditnog rizika na finansijski rezultat i kapital Banke.

Prilikom analize klijenata za finansiranja/plasmane vrši se analiza kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja klijenata, identifikovanje nivoa rizika kao i kontrola iskorištenosti limita. U cilju nadzora i kontrole Banka je definisala limite koji odražavaju uslove na tržištu i poslovnu strategiju, kao i rizik koji je Banka spremna preuzeti. Banka također koristi rezultate interno razvijenog kreditnog rejtinga klijenata, koji sadrži finansijske i ponašajne varijable klijenata.

Komitet za finansiranje i investicije Banke ili organizacioni dio po ovlaštenju Komiteta donosi odluku o odobravanju pojedinačnog finansiranja ili garancije fizičkih i pravnih lica, zbog kojih nastaje ili se povećava izloženost Banke kreditnom riziku/riziku finansiranja.

Nakon odobrenja plasmana vrši se analiza kvaliteta plasmana na osnovu sistemskih podataka, te podataka iz relevantnih sektora u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Banka posebnu pažnju obraća na praćenje izloženosti kreditnom riziku loše aktive, odnosno nekvalitetnih finansiranja/plasmana koje obuhvata:

- praćenje nivoa portfolija
- praćenje na individualnoj osnovi
- praćenje stanja i ročnosti preuzimanja sredstava stečenih u procesu naplate.

Upravljanje nekvalitetnom aktivom uključuje i praćenje realizacije plana naplate nekvalitetne aktive.

U svrhu kontrole rizika koncentracije utvrđeni su interni limiti izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema djelatnosti), pojedinačnim dužnicima ili grupama povezanih lica. Uspostavljanje limita izloženosti je osnov za diverzifikaciju kreditnog portfolija.

Banka također, kako bi umanjila izloženost kreditnom riziku, upravlja kolateralima u skladu sa Procedurom za upravljanje kolateralima.

Izvještavanje o kreditnom riziku na nivou Banke obuhvata i sistem eksternog i internog izvještavanja o upravljanju kreditnim rizikom. Eksterno izvještavanje vrši se u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo FBiH, a interno izvještavanje u skladu sa internim aktima Banke.

Izvještaj o upravljanju kreditnim rizikom sadrži: ukupnu izloženost kreditnom riziku, iznos dospjelih potraživanja, pregled nekvalitetnih finansiranja, vrijednost i vrstu prihvatljivih kolaterala, iznos ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke.

Uzimajući u obzir potrebe daljeg unaprijeđenja upravljanja rizicima, Banka je tokom 2020. godine vršila ažuriranja internih akata kojima se uređuje upravljanje rizicima. Izmjenama strategije i politika izvršena su usklađivanja sa izmjenama regulative i najboljom poslovnim praksama, te je unaprijeđeno upravljanje kreditnim rizicima.

Proces upravljanja kreditnim rizikom u Banci predmet je kontinuirane kontrole od strane interne revizije.

3.4. Ciljevi i politika upravljanja rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke, odnosno minimizirali negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje rizikom likvidnosti i Procedurama upravljanja rizikom likvidnosti Banka je bliže definisala sistem upravljanja rizikom likvidnosti.

Cilj strategije likvidnosti je odrediti pristup likvidnosti koji će obezbjediti čuvanje finansijske snage Banke i njenu sposobnost za odupiranje stresnim događajima na tržištu.

Strategija upravljanja likvidnosti Banke uključuje slijedeće:

- Upravljanje usklađenošću aktive i pasive bilansa i vanbilansa
- Upravljanje likvidnosti aktive
- Upravljanje pasivom u kontekstu likvidnosti
- Upravljanje vanbilansom u kontekstu likvidnosti
- Projektovanje likvidnosti
- Uključivanje likvidnosnih troškova (LTP) u interno određivanje cijena
- Strategija rješavanja vanrednih situacija
- Kontrola i nadzor nad upravljanjem likvidnošću.

Uspostavljenom organizacionom strukturom, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti jasno su razgraničene na proces upravljanja rizikom likvidnosti (Sektor za kontrolu rizika – Odjeljenje za tržišne rizike) i proces preuzimanja rizika likvidnosti (Sektor sredstava i finansijskih institucija).

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i Komisija za likvidnost imaju primarnu ulogu u procesu upravljanja rizikom likvidnosti, u okviru svoje nadležnosti u redovnim i vanrednim uslovima poslovanja. Također, u procesu upravljanja rizikom likvidnosti ulogu imaju i ostali odbori Banke (FI Komitet, Komitet za upravljanje nekvalitetnom aktivom), čije odluke mogu uticati na izloženost pomenutom riziku.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti, korištenjem obaveza različitih dospelja. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva.

Tri su osnovna elementa rizika likvidnosti:

- rizik neusklađene likvidnosti koji nastaje zbog neusklađenosti aktive i pasive Banke
- rizik pojačane likvidnosti koji proizilazi iz novčanih tokova aktive i pasive koji pokazuju da bi Banka u budućem periodu mogla imati potencijalno veće potrebe za likvidnijim sredstvima
- tržišni rizik likvidnosti koji nastaje zbog potencijalno slabije likvidnosti tržišta i nemogućnosti Banke da proda rezerve likvidnosti.

Banka je uspostavila osnovne principe upravljanja rizikom likvidnosti i to:

- spremnost da se odgovori dospelim obavezama kroz održavanje minimalnog nivoa likvidne imovine

- održavanje usklađenosti između priliva i odliva sredstava kroz limitiranje valutne i ročne neusklađenosti potraživanja i obaveza
- utvrđivanje planiranih aktivnosti u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Identifikacija rizika likvidnosti podrazumijeva analiziranje svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika likvidnosti, kao i praćenje nivoa raspoloživih likvidnih sredstava (rezervi likvidnosti) i razmatranje vrste i visine izvora sredstava, kroz procjenu stabilnosti depozita. Osim zakonom propisanih pokazatelja Banka je dodatno uspostavila i interne pokazatelje rizika likvidnosti kao i frekvenciju njihovog praćenja.

Uspostavljeni interni limiti prilikom praćenja pokazatelja rizika likvidnosti imaju za cilj da se pravovremeno detektuju devijacije i odstupanja kada je riječ o izloženosti riziku likvidnosti i kako bi se na vrijeme preduzele adekvatne mjere koje će dovesti do smanjenja izloženosti riziku likvidnosti i kako bi navedena izloženost bila u skladu sa strategijom upravljanja rizikom likvidnosti.

Banka ima uspostavljen interni i eksterni sistem izvještavanja o riziku likvidnosti, koji obuhvata procjenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti, usklađenost sa eksternim i internim limitima, rezultate stres test analize i prijedlog mjera.

3.5. Ciljevi i politika upravljanja tržišnim rizikom

Banka tržišnim rizicima smatra:

- pozicijski rizik
- devizni rizik
- robni rizik.

U svom poslovanju Banka je, po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi, izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa.

Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik Banka primjenjuje standardizirani pristup.

Strategijom upravljanja rizicima, Programom za upravljanje deviznim rizikom i procedurama rada Banka je bliže definisala sistem upravljanja valutnim/deviznim rizikom.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja valutnog/deviznog rizika od procesa njegovog upravljanja i procesa podrške.

Programom za upravljanje deviznim rizikom definisani su limiti u okviru zakona i odluka Agencije za bankarstvo FBiH.

Uspostavljen je i sistem izvještavanja koji obuhvata procjenu izloženosti valutnom/deviznom riziku, usklađenost sa definisanim limitima (eksternim i internim), rezultate stres test analize, kao i prijedlog mjera. Dnevno se vrši izvještavanje Komisiji za likvidnost, mjesečno Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom, a kvartalno Nadzornom odboru.

3.6. Ciljevi i politika upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope

Kamatni rizik/rizik profitne stope je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjena kamatnih stopa/profitnih stopa.

Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu, poslovne aktivnosti, linije odlučivanja i odgovornosti tako što je jasno razgraničila proces preuzimanja rizika od procesa njegovog upravljanja.

Komitet za upravljanje aktivom i pasivom ima značajnu ulogu u procesu upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope. Izvještaj o kamatnom riziku/riziku profitne stope mjesečno razmatra Komitet za upravljanje aktivom i pasivom koji analizira izloženost Banke ovom riziku, a izvještaj se kvartalno dostavlja i Agenciji za bankarstvo FBiH.

Upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope vrši se u skladu sa Procedurom za upravljanje kamatnim rizikom/rizikom profitne stope.

Banka upravlja različitim oblicima kamatnog/profitnog rizika i to:

- Rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (repricing risk) – rizik kojem je Banka izložena zbog vremenske neusklađenosti dospijeća (za stavke sa fiksnom kamatnom/profitnom stopom) i ponovnog utvrđivanja kamatnih/profitnih stopa (za stavke sa varijabilnom/promjenjivom kamatnom/profitnom stopom) bilansnih i vanbilansnih pozicija bankarske knjige.
- Bazni kamatni/profitni rizik (basis risk) – rizik kome je Banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih/profitnih stopa kod kamatno/profitno osjetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospijeća ili ponovnog određivanja cijena.
- Rizik opcija (optionality risk) - rizik koji proizilazi iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osjetljivim pozicijama odnosno koji proizilazi iz ugovorenih opcionalnosti kamatnih/profitnih stopa.
- Rizik krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji proizilazi iz uticaja promjene oblika i/ili nagiba krive prinosa na ekonomsku vrijednost Banke.

Izloženost Banke kamatnom/profitnom riziku mjeri se osjetljivošću finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital Banke izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenih promjena kamatnih/profitnih stopa (primjenjuje se standardni kamatni/profitni šok od 200 baznih poena). GAP predstavlja razliku između kamatno/profitno osjetljive aktive i kamatno/profitno osjetljive pasive.

Banka izračunava omjer promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala Banke koji ne bi trebao biti veći od 20%.

Banka je uspostavila sistem izvještavanja, koji obuhvata kvantitativnu i kvalitativnu procjenu izloženosti kamatnom riziku i vrši se primjenom internih modela statičkog i dinamičkog GAP-a i racio analize, ekonomske vrijednosti kapitala, neto sadašnje vrijednosti i stres testiranja. Banka, također, kod upravljanja kamatnim rizikom/rizikom profitne stope koristi i metodu procjene uticaja na neto prihod/dobit na mjesečnom nivou. Izvještaji se mjesečno dostavljaju Komitetu za upravljanje aktivom i pasivom, a kvartalno Nadzornom odboru i Agenciji za bankarstvo FBiH.

3.7. Ciljevi i politika upravljanja operativnim rizicima

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka gubitka za Banku i negativnih efekata na kapital Banke zbog neadekvatnih internih sistema, procedura i kontrola, slabosti i propusta u izvršavanju poslovnih aktivnosti, nezakonitih radnji i vanjskih događaja koji mogu Banku izložiti gubitku.

U skladu sa Bazelskim standardima Banka je prepoznala četiri osnovna uzroka događaja koji dovode do operativnih rizika i gubitaka u Banci, a to su: ljudski faktor, procesi, sistemi i eksterni faktor.

Sistem upravljanja operativnim rizikom obuhvata načela, pravila, postupke i metode za upravljanje operativnim rizikom, te jasno definiše uloge i odgovornosti na svim nivoima upravljanja koje su utvrđene opštim pravilima za upravljanje rizicima, politikama, uputstvima, odlukama, metodologijama i procedurama.

Poseban imperativ i fokus u politici upravljanja operativnim rizicima Banka stavlja na širenje kulture upravljanja rizicima, na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, na zaštitu osobnih podataka, na čuvanje i zaštitu podataka i adekvatno upravljanje rizikom informatičke sigurnosti, rizikom eksternalizacije, kao i planu za vanredne situacije, kojim se osigurava kontinuitet u obavljanju poslovanja u situacijama ozbiljnih poremećaja koji su van kontrole banke.

Krajnji cilj upravljanja operativnim rizicima je smanjenje vjerojatnoće nastanka prvenstveno bitnih šteta, kao i ublažavanje potencijalnih i stvarnih gubitaka, tj. pomjeranje u pravcu manje učestalosti nastanka i što manjih iznosa mogućih gubitaka.

Identifikacija i mjerenje rizika, čime se omogućava praćenje i primjereno ublažavanje rizika radi usklađivanja Banke izloženosti operativnom riziku jeste glavni cilj upravljanja operativnim rizikom.

Nivoi upravljanja operativnim rizikom su:

- Nadzorni odbor Banke, Uprava Banke i Interna revizija zaduženi su za uspostavljanje sistema upravljanja operativnim rizikom, te za praćenje i nadziranje izloženosti operativnom riziku i adekvatnosti upravljanja operativnim rizikom

- Rukovodioci organizacionih jedinica Banke zaduženi za identifikaciju, evidenciju, procjenu i praćenje identifikovanih operativnih rizika
- Odjeljenje za operativni rizik i informatičku sigurnost ima funkciju kontrole rizika, odnosno zaduženo je za koordinaciju i kontrolu prikupljenih podataka o operativnim rizicima, kvantifikaciju njihovih učinaka te izvještavanje Uprave i nadzornih tijela Banke
- Svi zaposlenici Banke u svojim nadležnostima aktivno sudjeluju u upravljanju operativnim rizikom.

Identifikacija, mjerenje i praćenje rizika provodi se kroz sljedeće procese:

- Identifikaciju izvora operativnih rizika i njihovo prijavljivanje
- Analizu događaja koja podrazumijeva analizu identifikovanih i prijavljenih događaja operativnih rizika u poslovanju Banke koji su doveli do gubitaka, kao i onih događaja koji su mogli da prouzrokuju nastanak gubitka.

Samoprocjenjivanje se obavlja jednom godišnje u svrhu sagledavanja rizika po osnovu svih evidentiranih finansijskih gubitaka i događaja koji su ih proizveli.

O izvršenoj procjeni i mjerenju rizika na osnovu prijavljenih gubitaka sačinjava se izvještaj za Upravu Banke i Nadzorni odbor.

Cilj izvještavanja o operativnom riziku je pružanje podrške za učinkovito upravljanje operativnim rizikom na svim nivoima odgovornosti.

3.8. Ciljevi i politika upravljanja ostalim rizicima

Banka je u skladu sa Metodologijom rizika – matrica rizika i Strategijom za upravljanje rizicima definisala i ostale rizike čija je učestalost u prethodnom periodu bila rijetka ili izrazito rijetka, a potencijalni finansijski efekat nizak i/ili umjeren.

Banka ima uspostavljen proces upravljanja i praćenja rizika i definisane i usvojene politike i procedure o istom.

3.9. Povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom

Povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih se može ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima su dati u obrazloženju koje slijedi.

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i rizični profil banke definisani su ciljevi/limiti postavljeni planom ili regulatornim zahtjevima u okviru sklonosti preuzimanja rizika. Sklonost preuzimanja rizika je nivo rizika kojeg Banka smatra prihvatljivim za preuzimanje u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom

okruženju. Kako bi se osiguralo da je određeni apetit za rizik operativno efikasan, pokazatelji su grupirani kao ciljane vrijednosti, limiti ili principi pri čemu su glavne razlike mehanizmi koji se pokreću u slučaju prekoračenja određenog nivoa. Lista pokazatelja je grupirana na sljedeći način:

- Pokazatelji kapitala
- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji profitabilnosti
- Pokazatelji kvaliteta aktive
- Dodatni pokazatelji upravljanja rizicima (pokazatelji koncentracije, dodatni pokazatelji likvidnosti, kvalitativni pokazatelji)

Banka kvantitativne pokazatelje, prati koristeći “pristup semafora” ukazujući na ciljane iznose koeficijenata i prag tolerancije preuzimanja rizika. Ciljana vrijednost (zelena zona) je optimalni prihvaćeni nivo rizika s ciljem ostvarenja strateških i operativnih ciljeva Banke. Prekoračenje utvrđenog nivoa dovodi do eskalacije procesa i eskalacije mjera za ublažavanje rizika. Za sve interne pokazatelje Banka je definisala način izračuna, dok se način izračuna regulatornih indikatora zasniva na javno objavljenim odlukama i smjernicama regulatora.

Uspostavljen je jasan proces za usklađenost sa ključnim pokazateljima i to praćenje, izvještavanje, eskalacija što omogućava pravovremenu eskalaciju određenom nivou upravljanja i djelovanje po pitanju nepovoljnih kretanja. Sektor za kontrolu rizika, o ostvarenju pokazatelja, na mjesečnoj osnovi izvještava ALCO Komitet i Upravu Banke, a kvartalno i Nadzorni odbor.

Banka je na 31.12.2020. godine imala sljedeće pokazatelje:

Pokazatelji	Vrsta limita	Ostvarenje 31.12.2020.
Kapital		
CET 1 Ratio	Regulatorni	16,94%
Tier 1 Ratio	Regulatorni	16,94%
Stopa finansijske poluge	Regulatorni	10,67%
Rizik likvidnosti		
LCR	Regulatorni	222%
Koeficijent likvidne aktive	Interni	36,78%
Kreditni rizik		
NPF ratio	Interni	4,29%
NPL ratio pokrića	Interni	78,06%

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju, su objavljeni u Godišnjem izvještaju Banke za 2020. godinu koji je objavljen na internet stranici.

3.10. Politike smanjenja rizika

Poslovna politika Banke zahtijeva i predviđa maksimalnu zaštitu od izloženosti kreditnom riziku, obzirom da isti predstavlja najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Banka u procesu odobravanja plasmana, u cilju ograničavanja potencijalni gubitaka u slučaju neizmirenja obaveza dužnika, uzima različite instrumente osiguranja (kolaterale) kao zaštitu.

Prilikom izračunavanja kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koriste se samo instrumenti osiguranja koji ispunjavaju uslove prihvatljivosti, a što je definisano internim aktima Banke i Odlukama Agencije za bankarstvo F BiH.

Banka za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik po standardiziranom pristupu koristi materijalnu kreditnu zaštitu u vidu novčanog depozita koji ispunjava sljedeće uslove:

- kreditna kvaliteta dužnika i vrijednost kolaterala ne smiju biti značajno međuzavisne
- da je propisno dokumentovan ugovor o kolateralu te da ima jasne i efikasne postupke za pravovremenu realizaciju kolaterala
- preostali rok do dospijeca zaštite mora biti najmanje jednak preostalom roku do dospijeca izloženosti.

4. Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala

Regulatorni kapital Banke predstavlja iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima. Regulatorni kapital predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornog usklađivanja.

Regulatorni kapital Banke na dan 31.12.2020. godine iznosi 142.516 hiljada BAM i sastoji se najvećim dijelom od uplaćenog kapitala, zadržane dobiti i rezervi.

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital, kapitalne zahtjeve adekvatnosti regulatornog kapitala, zaštitne slojeve kapitala i finansijsku polugu. Prema regulatornom okviru za banke u FBiH, usklađene sa propisima Evropske unije i zahtjevima Basel II i Basel III, koji je stupio na snagu 2017. godine, Banka je obavezna održavati sljedeće minimalne stope kapitala:

- Stopu regulatornog kapitala ne manju od 12% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%)
- Stopu osnovnog kapitala (Tier 1) ne manju od 9% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%)
- Stopu redovnog osnovnog kapitala (CET 1) ne manju od 6,75% (uvećanu za zaštitni sloj kapitala od 2,5%).

Stopa adekvatnosti kapitala Banke na dan 31.12.2020. godine iznosi 16,94% što je iznad stope propisane Zakonom o bankama FBiH i Odlukom o izračunavanju kapitala Banke.

Banka je na dan 31.12.2020. godine ispunila i premašila minimalne zahtjeve po pitanju visine uplaćenog osnivačkog kapitala. Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala Banke i iznos kapitala koji Banka mora minimalno održavati ne može biti ispod 15 miliona BAM.

4.1. Obrazac kapitala

Kapital		
Br.	Stavka	Iznos u 000 BAM
1.	REGULATORNI KAPITAL	142.516
1.1	OSNOVNI KAPITAL	142.516
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	142.516
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	110.059
1.1.1.2	Zadržana dobit	23.193
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	-
1.1.1.4	Ostale rezerve	11.365
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-790
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i neproizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	-
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	-
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	-1.311
1.1.1.9	Elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	-
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	-
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	-
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinirani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	-
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	-
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	-
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala - ostalo	-

U nastavku je dat detaljan opis osnovnih karakteristika dioničkog kapitala Banke kao finansijskog instrumenta uključenog u obračun redovnog osnovnog i regulatornog kapitala:

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
1.	Emitent Bosna Bank International d.d. Sarajevo
1.1	Jedinstvena oznaka BABBISRK2008
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj/konsolidovanoj osnovi Na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta Obične dionice
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama BAM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja 110.059 BAM
5.	Nominalni iznos instrumenta 110.059 BAM
5.1.	Emisiona cijena Različita
5.2.	Otkupna cijena -Np
6.	Računovodstvena klasifikacija Dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta 19.10.2000; 12.01.2006; 07.08.2013.; 12.05.2016.
8.	Instrument sa datumom dospijeca ili instrument bez datuma dospijeca Bez dospijeca
8.1.	Inicijalni datum dospijeca Bez dospijeca
9.	Opcija kupovine od strane emitenta uz predhodno odobrenje nadležnog tijela. Ne postoji takva opcija
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupa vrijednosti -Np
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) -Np
Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon Promjenljiva -Np
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi -Np
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Nema, izuzev primjene zakonskih ograničenja

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo (isplata dividende će biti otkazana ukoliko adekvatnost kapitala padne ispod određenog procenta)
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona Djelimično diskreciono pravo
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Ne postoji takva mogućnost
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi -Np
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Nekonvertibilan
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije -Np
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cjelosti -Np
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije -Np
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija -Np
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje -Np
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje -Np
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti -Np
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cjelosti Zbog eventualnog pokrića gubitaka, proceduru pokreće Nadzorni odbor. Ugovorni i zakonski pristup
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti trajno ili privremeno Uvijek djelimično
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Povećanje kapitala bilo uplatom dioničara ili iz fonda rezervi (ukoliko je primjenjivo)
28.	Vrsta instrumenata koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Nema takvog instrumenta

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
29.	Neusklađene karakteristike konvertibilnih instrumenata Ne postoje neusklađene karakteristike konvertibilnih instrumenata
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike -Np

Regulatorni kapital je u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke umanjen za regulatorna usklađenja i to:

- nematerijalnu imovinu (licence, softveri i slično)
- odgođenu poreznu imovinu koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i prizilazi iz privremenih razlika.

4.2. Kapitalni zahtjevi i stope kapitala

U tabeli ispod prikazani su rizikom ponderisana aktiva na dan 31.12.2020. godine i kapitalni zahtjevi, razloženi po izloženostima za kreditni rizik, rizik namirenja i slobodne isporuke, tržišni rizik, te operativni rizik. Operativni rizik se računa u skladu sa jednostavnim pristupom.

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Rizikom ponderisana aktiva (000 BAM)	Minimalni kapitalni zahtjev (000 BAM)
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	8	1
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	51.544	6.185
7.	Izloženosti prema prema privremenim društvima	184.516	22.142
8.	Izloženosti prema stanovništvu	177.328	21.279
9.	Izloženosti obezbijedeći nekretninama	341.786	41.014
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	7.987	958
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Rizikom ponderisana aktiva (000 BAM)	Minimalni kapitalni zahtjev (000 BAM)
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	535	64
16.	Ostale izloženosti	27.281	3.274
17.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke	0	0
18.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	0	0
18.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	0	0
18.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	0	0
18.3.	Kapitalni zahtjevi za valutni rizik	0	0
18.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	0	0
19.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	50.448	6.056
20.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	16,94%	
21.	Stopa osnovnog kapitala	16,94%	
22.	Stopa regulatornog kapitala	16,94%	

4.3. Izloženost tržišnom riziku

U svom poslovanju Banka je po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi izložena deviznom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke kao rezultat promjene valutnog/deviznog kursa. Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, primjenjuje se standardizirani pristup.

4.4. Izloženost operativnom riziku

Za izračun iznosa izloženosti operativnom riziku Banka primjenjuje jednostavni pristup. Prema jednostavnom pristupu kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja. Banka izračunava trogodišnji prosjek na osnovu podataka za posljednja tri dvanaestomjesečna perioda na kraju finansijske godine.

Ukupan iznos izloženosti operativnom riziku računa se množenjem kapitalnog zahtjeva sa 8,33. Banka prilikom izračuna relevantnog pokazatelja ne uključuje:

- Troškove ispravke vrijednosti i rezerve za pokriće očekivanih kreditnih gubitaka za vanbilansne stavke kao ni prihode po osnovu smanjenja istih, te operativne troškove poslovanja
- Neto dobit/gubitak od finansijske imovine koja se drži do dospijeca i raspoloživa za prodaju
- Vanredne prihode
- Prihode od osiguranja.

4.5. Izloženost Banke kreditnom riziku

Banka kontinuirano na mjesečnom nivou vrši praćenje plasmana i poslovanja klijenata u cilju adekvatne i pravovremene klasifikacije klijenata i prepoznavanja potencijalnih gubitaka.

Mjerenje umanjenja vrijednosti definisano je Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti koji je usklađen sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te povezane vanbilansne izloženosti.

Banka dospjela nenaplaćena potraživanja definiše kao sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospijeca (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

Status neispunjavanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta za sve izloženosti. Status neispunjavanja obaveza dužnika postoji kada je dužnik u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu ili se, na osnovu analize finansijskog stanja, procjenjuje da dužnik neće moći izmiriti svoje obaveze u cjelosti bez realizacije sredstava obezbjeđenja nezavisno od toga da li dužnik svoje obaveze izmiruje blagovremeno ili ne. Operativno, Banka status neispunjavanja obaveza identifikira na sljedeći način:

- Dužnik je u kašnjenju više od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, ili
- Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci.

Brojanje dana kašnjenja započinje danom kada je ukupan iznos svih dospjelih neizmirenih obaveza dužnika, po svim ugovornim iznosima postao materijalno značajan.

4.5.1. Ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti

Banka mjerenje umanjenja vrijednosti vrši na način kako je definisano Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti i pokriva finansijsku imovinu vrednovanu metodom amortizacijskog

troška i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (ako postoji), te povezane vanbilansne izloženosti.

Obračun ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke pokriva sljedeće:

- Izloženosti fizičkim licima
- Izloženosti pravnim licima (uključujući i SME klijente)
- Izloženosti bankama i ostalim finansijskim institucijama
- Izloženosti prema državi, državnim institucijama, općinama i sl
- Ostala potraživanja.

Na svaki datum izvještavanja Banka za finansijski instrument mjeri rezervacije za umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima tokom vijeka trajanja instrumenta, ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog finansijskog instrumenta znatno povećao.

Ispravke vrijednosti se obračunavaju grupno na nivou portfolija i na individualnoj osnovi. Na značajne pojedinačne plasmane se vrši procjena ispravke vrijednosti na individualnom nivou ukoliko zadovoljavaju status neispunjenja obaveza, dok se ostatak portfolija procjenjuje grupno.

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi Banka primjenjuje na:

- Izloženosti koje ne zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza
- Izloženosti koje zadovoljavaju status neispunjavanja obaveza, ali nisu pojedinačno značajne.

Na temelju statusa neispunjavanja obaveza, te pojedinačnoj značajnosti izloženosti, Banka razlikuje različite pristupe mjerenju umanjenja vrijednosti (pojedinačna ili grupna procjena), koja rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervisanja/umanjenja vrijednosti:

- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, te je pojedinačno značajna (nivo kreditnog rizika 3) - rezervacije za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano je na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti, uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove kroz nekoliko različitih scenarija.
- Izloženost je u statusu neispunjavanja obaveze, ali nije pojedinačno značajna (nivo kreditnog rizika 3) - rezervacije za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti je za pojedinačno neznčajne izloženosti gdje je identificiran događaj gubitka, uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova.
- Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (nivo kreditnog rizika 2 i nivo kreditnog rizika 1) - rezervacije za očekivane kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Ispravke vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti razlikuju u zavisnosti da li je procjena gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou (nivo kreditnog rizika 1) ili na cjeloživotnom nivou (nivo kreditnog rizika 2).

Banka posjeduje interno razvijeni model kreditnog rejtinga pravnih lica, koji služi kao jedan od pokazatelja prilikom utvrđivanja nivoa kreditnog rizika. Model se na redovnoj bazi validira, te unaprijeđuje njegov kvalitet. Model sadrži rejting na osnovu finansijskih pokazatelja duženika, te na osnovu ponašajnih pokazatelja.

Banka vrši podjelu izloženosti/klijenata u nivoe kreditnog rizika kako slijedi:

Nivo kreditnog rizika 1 – sve nove izloženosti/klijenti svoj početak imaju u fazi 1, osim POCI imovine, što uključuje i sve izloženosti/klijente koji nisu obuhvaćeni kriterijima za Fazu 2, Fazu 3 i POCI. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu 12mECL-a (Izračun očekivanih gubitaka na dvanaestomjesečnom nivou). U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnih procenata definisanih Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuju se minimalni procenti (za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti a za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti)

Nivo kreditnog rizika 2 – izloženosti/klijenti za koje je evidentirano značajno povećanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak odobravanja, a ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti. Banka za ova potraživanja priznaje rezervisanja po osnovu LEL (izračuna očekivanih gubitaka na cjeloživotnom nivou). U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuje se minimalni procenat 5%.

Nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti/klijenti za koje postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti, izloženosti koje su označene kao defaultne tj. oni klijenti koji su u statusu nemogućnosti izmirenja obaveza, u skladu s ranije definiranim statusom defaulta. U slučaju da je izračunati ECL po pojedinačnoj izloženosti manji od minimalnog procenta definisanog Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti primjenjuju se minimalni procenat definisan Programom.

POCI - Finansijska imovina koja je kupljena ili nastaje kao kreditno umanjena imovina je posebna klasa finansijske aktive u smislu standarda i tretmana izračuna umanjenja vrijednosti. Za ovu imovinu procjena očekivanih kreditnih gubitaka se uvijek radi na cjeloživotnom nivou (bilo u fazi 2 ili fazi 3), a za diskontovanje očekivanih novčanih tokova se koristi kreditno prilagođena efektivna profitna marža.

Prilikom procjene ECL-a Banka u skladu sa Programom za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka sa metodologijom za klasifikaciju i vrednovanje izloženosti razmatra različite scenarije i to za fazu 1 i fazu 2 jedan scenario, dok se za fazu 3 i POCI koriste dva scenarija vjerovatnoće definisana u skladu sa Programom.

Umanjena finansijska imovina klasifikuje se u kategorije, zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate.

4.5.2. Ukupna prosječna izloženost Banke

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju razdoblja	Prosječna neto vrijednost izloženosti tokom razdoblja
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	332.063	259.881
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	1.590	1.067
Izloženosti prema subjektima javnog sektora		
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama		
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama		
Izloženosti prema institucijama	136.203	153.552
Izloženosti prema privrednim društvima	212.424	217.547
Izloženosti prema stanovništvu	248.905	252.143
Izloženosti obezbijedene nekretninama	413.577	396.390
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	8.000	8.359
Visokorizične izloženosti		
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica		
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom		
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima		
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	535	547
Ostale stavke	49.007	52.364
Ukupno	1.402.304	1.341.848

Za potrebe objave informacija Banka smatra da su sljedeće kategorije izloženosti značajne:

- Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama
- Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima
- Izloženosti prema institucijama
- Izloženosti prema privrednim društvima
- Izloženosti prema stanovništvu
- Izloženosti obezbijedene nekretninama
- Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
- Ostale stavke.

4.5.3. Geografska podjela izloženosti prema značajnim područjima

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	BiH	Hrvatska	Austrija	Njemačka	Turska	Regija Europe	Ostale zemlje	UKUPNO
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	332.063	0	0	0	0	0	0	332.063
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	1.590	0	0	0	0	0	0	1.590
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	10.302	20.204	25.044	7.684	72.234	1	734	136.203
Izloženosti prema privrednim društvima	211.565	34	0	0	1	25	799	212.424
Izloženosti prema stanovništvu	247.991	0	0	739	0	166	9	248.905
Izloženosti obezbijedene nekretninama	412.552	40	0	134	51	599	201	413.577
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	8.000	0	0	0	0	0	0	8.000
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	488	0	0	0	0	46	1	535
Ostale stavke	48.960	0	0	0	47	0	0	49.007
Ukupno	1.273.511	20.278	25.044	8.557	72.333	837	1.744	1.402.304

Banka je na poziciji Ostale zemlje prikazala izloženosti prema klijentima čije je sjedište u slijedećim zemljama: Sjedinjene Američke Države, Australija, Saudijska Arabija, UAE, Bahrein, Irak, Egipat, Kuvajt.

4.5.4. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti

(000 BAM)									
Kategorija izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snadbijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanitacije životne sredine	Građevinarstvo	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnost pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Poslovanje nekretninama
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema privrednim društvima	2.663	9.362	63.564	8.645	1.134	28.432	16.155	820	2.689
Izloženosti prema stanovništvu	658	1	7.296	189	188	5.861	4.755	325	71
Izloženosti obezbijedene nekretninama	4.405	2.695	74.245	1.473	362	37.544	13.722	11.013	7.650
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	183	0	587	0	0	989	440	1	0
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	268	88	0	5	0	0	10
Ostale stavke	0	0	88	0	0	172	47	7	360

4.5.5. Podjela izloženosti prema vrstama djelatnosti – nastavak

(000 BAM)

Kategorija izloženosti	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Finansijske institucije i banke	Fizicka lica	Informacije i komunikacije	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	Ukupno
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	332.063	0	0	0	332.063
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	16	0	4	0	3	1.567	0	0	0	1.590
Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	136.203	0	0	0	136.203
Izloženosti prema privrednim društvima	8.450	1.200	1	15	1.501	286	602	831	804	1.613	63.657	212.424
Izloženosti prema stanovništvu	1.482	1.010	0	128	308	12	80	477	215.517	432	10.115	248.905
Izloženosti obezbijedene nekretninama	9.921	3.302	209	915	4.875	0	2.797	0	141.261	1.340	95.848	413.577
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	23	0	0	7	32	0	1	0	1.002	0	4.735	8.000
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	11	0	0	0	0	0	0	65	0	88	0	535
Ostale stavke	1	0	353	0	12	0	737	46.120	974	7	129	49.007

4.5.6. Preostala ročnost izloženosti druge ugovorne strane

(000 BAM)

R B	Kategorija izloženosti	≤ 1 god	> 1 god ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	332.063	332.063
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	1.590	1.590
3	Izloženosti prema institucijama	64.629	8.469	0	63.105	136.203
4	Izloženosti prema privrednim društvima	115.759	58.830	36.605	1.230	212.424
5	Izloženosti prema stanovništvu	32.221	70.708	138.077	7.899	248.905
6	Izloženosti obezbijedene nekretninama	79.717	100.909	232.929	22	413.577
7	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	960	3.698	3.286	56	8.000
8	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	535	535
9	Ostale stavke	0	0	0	49.007	49.007

4.5.7. Bruto izloženost po grupama i značajnim privrednim granama

Banka je definisala da su dospjela nenaplaćena potraživanja sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku dospijeca (po osnovu glavnice, profitne marže, naknada, plaćenih garancija i ostalih dospjelih obaveza).

U nastavku je tabelarni pregled izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja po skupinama izloženosti i djelatnosti.

(000 BAM)

R B	Kategorija izloženosti	Izloženost u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja - glavnica	Ispravke vrijednosti dospjelih potraživanja	Izloženost koja nije u statusu neizm. obaveza	Ispravka vrijednosti izloženosti koje nisu u statusu neizm. obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	332.395	332
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	1.609	19
3	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	136.762	559
4	Izloženosti prema privrednim društvima	0	0	1.467	131	218.616	6.192
5	Izloženosti prema stanovništvu	0	0	1.363	63	251.952	3.047
6	Izloženosti obezbijeđene nekretninama	0	0	794	79	422.584	9.007
7	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	36.704	28.704	26.890	23.446	0	0
8	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	535	0
9	Ostale stavke	0	0	0	0	49.012	5

4.5.8. Bruto izloženost po značajnim privrednim granama

(000 BAM)

RB	Kategorija izloženosti	Izloženost u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja - glavnica	Ispravke vrijednosti dospjelih potraživanja	Izloženost koja nije u statusu neizmirenja obaveza	Ispravka vrijednosti izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	541	357	371	297	7.961	237
2	Vađenje ruda i kamena	1	1	4	0	12.422	365
3	Prerađivačka industrija	3.975	3.388	4.029	3.317	150.432	4.971
4	Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	2	2	0	0	10.763	368
5	Snadbijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanitacije životne sredine	0	0	0	0	1.737	53
6	Građevinarstvo	5.211	4.222	4.165	3.492	73.873	1.859
7	Saobraćaj i skladištenje	3.152	2.712	3.096	2.575	35.534	855
8	Smještaj, priprema i posluživanje hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4	3	23	2	12.646	481
9	Poslovanje nekretninama	59	59	1	0	11.016	235
10	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.235	1.213	1.239	1.156	20.591	725
11	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	1	6	1	5.708	194
12	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	1	1	0	0	583	4
13	Obrazovanje	32	26	6	3	1.079	22
14	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalnog rada	251	219	247	205	6.852	152
15	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	1	0	0	305	8
16	Ostale uslužne djelatnosti	2	1	1	0	4.247	65
17	Finansijske institucije i banke	0	0	0	0	518.348	922
18	Djelatnost domaćinstava kao poslodavaca, koja proizvode različitu robu i usluge za sopstvenu upotrebu	0	0	0	0	0	0
19	Fizička lica	5.630	4.628	3.262	2.032	361.558	3.002
20	Ostalo neraspoređeno	0	0	0	0	39	0
21	Informacije i komunikacije	45	45	32	30	3.577	98
22	Trgovina na veliko i na malo, popravka motornih vozila i motocikala	16.560	11.825	14.034	10.608	174.294	4.545
23	Ukupno	36.704	28.704	30.516	23.718	1.413.565	19.161

4.5.9. Promjene u ispravkama vrijednosti tokom perioda

Tabela u nastavku prikazuje promjene ispravki vrijednosti i rezervi za kreditne gubitke u toku godine

(u 000 BAM)

		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje 31.12.2019	30.654	7.120
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	27.969	21.722
3	Iznos smanjenja ispravki vrijednosti	-25.061	-9.681
4	Računovodstveni otpis u toku godine	-4.858	0
5	Završno stanje	28.704	19.161

4.5.10. Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite

Banka koristi standardizirani pristup u procjeni kreditnog rizika. U nastavku su informacije o izloženosti kreditnom riziku i efektima smanjenja istog:

(u 000 BAM)

Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite		Rizikom ponderisana aktiva	
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti
Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	332.063	0	332.063	0	0	0
Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	1.581	9	1.581	9	8	0
Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama	127.342	8.861	127.342	8.861	47.113	4.431
Izloženosti prema privrednim društvima	176.414	36.010	173.512	35.405	173.481	11.035
Izloženosti prema stanovništvu	230.490	18.415	229.780	17.799	174.052	3.276

Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite		Rizikom ponderisana aktiva	
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne izloženosti
Izloženosti obezbijedene nekretninama	382.343	31.234	381.346	31.214	332.165	9.621
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	7.983	17	7.983	17	7.983	4
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0
Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	0	0	0	0	0	0
Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	535	0	535	0	535	0
Ostale stavke	48.988	19	53.597	1.260	27.277	4
Ukupno	1.307.739	94.565	1.307.739	94.565	762.614	28.371

4.5.11. Korištenje vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika

Za potrebe izračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, Banka koristi kreditne rejtinge vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika i to:

- a) Moodys
- b) Fitch
- c) Standard & Poor's

Povezivanje vanjskog kreditnog rejtinga sa stepenima kreditne kvalitete i pripadajućim ponderima Banka definiše u skladu sa odlukom FBA.

Banka vanjske kreditne rejtinge koristi za kategorije izloženosti prema institucijama.

Izloženosti prema institucijama kojima je dodijeljen stepen kreditne kvalitete, u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju čekivanih kreditnih gubitaka, rasporedjene su u nivo kreditnog rizika 1.

U nastavku je prikaz vrijednosti izloženosti prije i nakon smanjenja kreditnog rizika povezanog sa svakim stepenom kvalitete:

(u 000 BAM)

Stepen kvalitete	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite	Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite
1	0	0
2	25.102	25.102
3	8.437	8.437
4	0	0
5	72.147	72.147
6	0	0

5. Podaci o finansijskoj poluzi

Omjer finansijske poluge uveden je kao nerizično zasnovan kapitalni zahtjev koji je dodatak kapitalnim zahtjevima zasnovanim na rizicima. Odluka o izračunavanju kapitala banke definiše da banke izračunavaju i objavljuju omjer finansijske poluge koji je zasnovan na računovodstvenim vrijednostima kao relevantnoj mjeri izloženosti za imovinu. Posebne regulatorne mjere izloženosti odnose se na vanbilansne izloženosti koje moraju biti dodane kako bi se utvrdila ukupna izloženost finansijskoj poluzi.

U nastavku su predočeni podaci o stopi finansijske poluge, izračunati u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke.

(000 BAM)

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10%	0
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20%	13.269
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50%	14.109
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100%	0
Ostala imovina	1.310.702
(-) Iznos odbitnih stavki aktive - osnovni kapital u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala	-2.101
Izloženosti stope finansijske poluge	1.335.979
Kapital	
Osnovni kapital	142.516
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge	10,67%

6. Izloženost riziku likvidnosti

Likvidnosni rizici su rizici gubitka koji proizilaze iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane depozite po dospelju.

Likvidnosnim rizicima smatraju se:

- rizik finansiranja likvidnosti i
- rizik tržišne likvidnosti

Ciljevi, politike i odgovornost upravljanja rizikom likvidnosti su opisani u poglavlju Strategije i politika upravljanja rizicima.

U tabeli je prikazan pokazatelj koeficijenta pokrića likvidnosti na dan 31.12.2020. godine.

OBRAZAC - Likvidnosna pokrivenost - Izračuni LCR		
Br.	Stavke	Iznos (000 BAM)
1	Zaštitni sloj likvidnosti	245.495
2	Neto likvidnosni odlivi	110.356
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	222%
Izračun brojnika		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete (u skladu s članom 24. Odluke): neprilagođen	245.495
5	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
7	Osigurani odlivi novca	0
8	Osigurani prilivi novca	0
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	245.495
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u skladu s članom 24 Odluke.: neprilagođena	0
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	0
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	0
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	0
16	Vrijednost imovine nivoa 2a u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	0

OBRAZAC - Likvidnosna pokrivenost - Izračuni LCR		
Br.	Stavke	Iznos (000 BAM)
17	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
18	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	0
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	0
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	0
22	Vrijednost imovine nivoa 2b u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	0
23	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
24	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	0
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	0
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	0
28	Iznos viška likvidne imovine	0
29	Zaštitni sloj likvidnosti	245.495
Izračun nazivnika		
30	Ukupni odlivi	247.051
31	U cjelosti izuzeti prilivi	0
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	0
33	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	136.695
34	Smanjenje za "u cijelosti izuzete prilive"	0
35	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	0
36	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	136.695
37	Neto likvidnosni odliv	110.356
Stub 2		
38	Zahtjev iz Stuba 2	0

7. Izloženosti u vlasnička ulaganja u knjizi trgovanja

Na dan 31.12.2020. Banka je imala portfolio vlasničkih ulaganja ukupne vrijednosti 460 hiljada BAM. Portfolio vlasničkih ulaganja se dijeli na sljedeće kategorije:

- Vlasnička ulaganja raspoloživa za prodaju,
- Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja.

Vlasnička ulaganja raspoloživa za prodaju kotiraju na Sarajevskoj berzi i metoda njihovog vrednovanja je kroz račun dobiti i gubitka, dnevno po tržišnim cijenama.

Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja i koja ne kotiraju na berzi, evidentiraju se po trošku sticanja.

Vrsta ulaganja	Portfolio	Kotira na berzi	Metoda vrednovanja	Vrijednost 31.12.2020. (u 000 BAM)	Realizirani dobit/gubitak dividenda (u 000 BAM)	Realizirani dobit/gubitak tržišna vrijednost (u 000 BAM)
Javna preduzeća	Raspoloživo za prodaju	Da	Tržišna vrijednost	88	0.6	-37
Privatna preduzeća	Raspoloživo za prodaju	Da	Tržišna vrijednost	372	23	-40
Privatna preduzeća	Ulaganja koja se ne drže radi trgovanja	Ne	Trošak sticanja	75	0.8	-

8. Izloženost kamatnom riziku/riziku profitne stope

Banka kamatni rizik/rizik profitne stope računa na mjesečnom nivou. Izloženost kamatnom/profitnom riziku mjeri se na osnovu osjetljivosti finansijskog rezultata i kapitala Banke na moguća negativna kretanja kamatnih/profitnih stopa. Efekat negativnog kretanja kamatnih/profitnih stopa na finansijski rezultat i kapital izračunava se množenjem GAP-ova pretpostavljenim promjenama kamatnih/profitnih stopa (primenjuje se standardni kamatni/profitni šok od 200 baznih poena).

000 BAM	+200 baznih bodova	-200 baznih bodova
Uticaj promjene kamatnih stopa na neto prihod	14.537	-14.537

9. Interna procjena adekvatnosti kapitala – ICAAP

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti kapitala u skladu sa svojom veličinom i svojim rizičnim profilom kao i tolerancijom prema rizicima.

ICAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom za upravljanje rizicima kao i planom kapitala. Cilj ICAAP-a je jasno određivanje nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju

Mjerenje i procjena ICAAP-a

Banka provodi ICAAP jednom godišnje sljedećim procesom:

- Identifikacija rizika kojim Banka procjenjuje postojanje i značajnost rizika u skladu sa Matricom rizika.

- Značajnost rizika se određuje korištenjem kombinacije kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja uzimajući u obzir vjerojatnoću njihovog događanja kao i uticaj na poslovanje Banke. Analiza kvantitativnih i kvalitativnih kriterija obuhvata sve kriterije nezavisno da li su oni redovni ili se pojavljuju vanredno.
- Izračun potrebnog internog kapitala se vrši za sve rizike obuhvaćene kvantitativnim tretmanom, a na osnovu Metodologije za izračun ICAAP-a. U odnosu na regulatorni kapitalni zahtjev, potrebni interni kapitalni zahtjev obuhvata širu listu rizika.
- Izračun i održavanje adekvatnosti internog kapitala održava se na sličan način kao i regulatorni kapital. Banka prati da je u svakom trenutku regulatorni kapital veći od internog kapitalnog zahtjeva.
- Testiranje otpornosti na stres provodi se korištenjem tri scenarija i na osnovu njih se procjenjuje učinak prognoziranih scenarija na pokazatelje poslovanja Banke i interni kapitalni zahtjev.
- Planiranje ICAAP-a se vrši u okviru Plana kapitala i isti je integrisan u proces budžetiranja.
- Izvještavanje o ICAAP-u – u svrhu regulatornog izvještavanja, Banka priprema sveobuhvatan izvještaj o primjeni postupka procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala i rezultatima istog. Izvještaj ICAAP-a sadrži rezultate izračuna i procjene potrebnog internog kapitala. Izvještaj se dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH u zakonski definisanim rokovima.

Izračun i način izračuna internog kapitalnog zahtjeva vrši se za rizike kako slijedi:

- Kreditni rizik - Banka je izvršila prilagodbu standardizovanog pristupa na način da je obračun internog kapitala za kreditni rizik zasnovala na metodama obračuna rizikom ponderisane aktive prema standardizovanom pristupu, uz izmjenu u dijelu da se pri izračunu prihvata samo prvoklasni kolateral (depoziti/garancije).
- Rizik koncentracije - za potrebe obračuna kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije u procesu interne procjene adekvatnosti kapitala koristi se Herfindahl-Hirschman index, kao mjera koncentracije.
- Kamatni rizik/rizik profitne stope u bankarskoj knjizi - za potrebe računanja izloženosti kamatnom riziku/riziku profitne stope, primenjuje se GAP metod kamatonosnog/prihodonosnog repricing-a za promjenu kamatne stope/profitne stope/za 200bp.
- Tržišni/devizni rizik - obračun kapitalnog zahtjeva za devizni rizik je urađen modifikacijom metodologije za računanje kapitalnog zahtjeva za devizni rizik po standardizovanom pristupu. Modifikacija je izvršena pod pretpostavkom promjene kursa na više, odnosno kao prosječna promjena vrijednosti koju kurs jedne valute može da ima

u periodu od godinu dana. Izračun se vrši korištenjem metode historijske simulacije ostvarenih kurseva u toku godine.

- Rizik likvidnosti – interni kapitalni zahtjev se posmatra kao trošak kamate/profitne marže na sredstva koja je potrebno pozajmiti kako bi se neutralisao negativni gap u kumulativu po vremenskim korpama.
- Operativni rizik – interni kapitalni zahtjev za operativni rizik je jednak zbiru pojedinačnih kapitalnih zahtjeva po poslovnim linijama. Kapitalni zahtjev po svakoj poslovnoj liniji se dobija kao proizvod trogodišnjeg prosjeka neto prihoda i pondera po linijama poslovanja.
- Ostali rizici (rizik eksternalizacije, rezidualni rizik, cyber rizik, reputacijski rizik, poslovni rizik, rizik profitabilnosti, rizik kapitala, strateški rizik, rizik usklađenosti, rizik zemlje) – Za ostale rizike, obzirom da je učestalost u prethodnom periodu rijetka ili izrazito rijetka, kao i da je potencijalni finansijski efekat nizak i/ili umjeren, Banka za te rizike izdvaja % od ukupnog iznosa izloženosti banke riziku, definisanog u skladu s rezultatima matrice rizika, pomnoženog sa stopom od 12%..

10.Interna procjena adekvatnosti likvidnosti - ILAAP

Banka je uspostavila proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti u skladu sa zakonskim propisima, svojom veličinom i svojim rizičnim profilom. ILAAP je dokumentovan proces koji se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i u skladu je sa Strategijom za upravljanje rizicima kao i planom likvidnosti.

S obzirom da je ILAAP sveobuhvatan pregled i ocjena internog upravljanja likvidnosti Banke onda je prevashodno obuhvatio cjelokupnu sliku i poslove koji se odvijaju prilikom upravljanja rizikom likvidnosti kao i ostale uticaje (interne i eksterne) na likvidnost banke.

U sklopu ILAAP-a Banka je na sveobuhvatan i detaljan način opisala informacije i praksu banke prilikom upravljanja rizikom likvidnosti u sljedećim oblastima:

- Okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i rizikom izvora finansiranja
- Strategije i trogodišnji plan izvora finansiranja
- Strategiju banke u pogledu internih likvidnosnih zahtjeva i upravljanja kolateralima
- Mehanizam raspodjele troškova likvidnosti
- Upravljanje rizikom unutardnevne likvidnosti
- Testiranje otpornosti likvidnosti na stres
- Plan likvidnosti za nepredviđene slučajeve.

Banka je prilikom definisanja internih likvidnosnih zahtjeva u skladu s zakonskim odredbama definisala dvije vrste internih likvidnosnih zahtjeva:

- Interni likvidnosni zahtjevi koji su zakonski definisani
- Interni likvidnosni zahtjevi koje je banka odlučila pratiti

Planiranje likvidnosti se bazira na utvrđivanju, mjerenju i praćenju pozicija finansiranja i novčanih sredstava koja obuhvata tekuće i buduće novčane tokove (materijalno značajne) koji proizilaze iz aktive, pasive i vanbilansa banke. Planovi likvidnosti se prave za period od 3 godine (ali se planiranja vrše i za kraće vremenske intervale).

Rezultat testiranja otpornosti na stres predstavlja sastavni dio procesa planiranja likvidnosti. Scenariji koji su definirani unutar metodologije testiranja predstavljaju alat za testiranje adekvatnosti likvidnosne pozicije. Stresni scenariji služe za provjeru regulatorno postavljenih zahtjeva u vidu likvidnosti kroz primjenu dovoljno nepovoljnih scenarija. Ukoliko rezultati testiranja otpornosti na stres ukažu na neadekvatnosti likvidnosti, Banka donosi i sprovodi adekvatan set mjera za zadržavanje adekvatne pozicije likvidnosti.

Mjere koje Banka planira da preduzme da bi likvidnost bila adekvatna su detaljno razrađene u internim aktima u zavisnosti od kretanja finansijskih pokazatelja banke kao i kretanju lokalnog i internacionalnog finansijskog tržišta, odnosno dijela koji utiče na kretanje finansijskih pokazatelja banke.

11. Politika naknada

Za primjenu Politike naknada u Banci zadužena je Uprava Banke kao i za primjenu svih odluka Nadzornog odbora Banke u skladu s navedenom Politikom.

Nadzorni odbor Banke donosi i najmanje jednom godišnje preispituje temeljna načela i provedbu ove politike, te donosi sljedeće odluke o:

- Ukupnom iznosu varijabilnih naknada koju Banka isplaćuje radnicima za određenu poslovnu godinu
- naknadama članova Uprave Banke i zaposlenih u kontrolnim funkcijama, na pojedinačnoj osnovi, na prijedlog Predsjednika uprave Banke
- smanjenju, neisplaćivanju ili ukidanju varijabilnih naknada radnicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu naknada, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke.

Nadzorni odbor je, u skladu sa zakonskim propisima BIH, osnovao Odbor za imenovanja i naknade u decembru 2018. godine. Odbor je sastavljen od četiri člana, od kojih je jedan predsjednik Uprave banke, drugi je član Uprave, a dva su člana Nadzornog odbora Banke.

Odbor će na godišnjoj osnovi preispitivati politiku naknada i ostalih beneficija koje se isplaćuju radnicima Banke.

Sekretar Odbora za imenovanja i naknade je jedan od članova Uprave banke.

Odbor za naknade priprema odluke za Nadzorni odbor o ukupnom iznosu varijabilnog dijela koje Banka utvrdi za sve radnike u poslovnoj godini za članove Uprave, Menadžmenta, te zaposlenike koje obavljaju kontrolne funkcije. Također, Odbor priprema odluke za varijabilne naknade.

Odbor za naknade i imenovanja dužan je:

- Pružanje podrške Nadzornom odboru Banke pri donošenju i redovnom pregledu opštih principa ovih Politika,
- Pružanje podrške i savjetovanje Uprave Banke prilikom pripremanja prijedloga Politika,
- Sastavljanje prijedloga odluka Nadzornog odbora Banke
- Sastavljanje prijedloga odluka Nadzornog odbora Banke koje imaju uticaj na rizike i upravljanje rizicima Banke
- Davanje prijedloga Nadzornom odboru Banke vezanih za eventualno korištenje konsultantskih usluga u pogledu Politika i njenog provođenja
- Preispitivanje i provjera provođenja Politika ili pružanje podrške Nadzornom odboru Banke pri preispitivanju i provjeri provođenja Politika

Tokom 2020. godine održane su dvije sjednice Odbora za naknade i imenovanja.

Politike naknada vrijede za:

- Sve radnike Banke koji su angažovani na određeno ili neodređeno vrijeme, u ocjenjivanju mjesečnog radnog učinka
- Pravo na isplatu varijabilne naknade ostvaruju radnici sa minimalno šest (6) mjeseci rada u toku godine.

11.1. Veza između plaće i uspješnosti, uključujući ciljeve, broj zaposlenika za koje je politikom naknada predviđena isplata varijabilnog dijela naknada i način na koji varijabilni dio naknada reaguje na promjene u uspješnosti banke

Sistem upravljanja i mjerenja radnog učinka ima cilj unapređenje uspješnosti radnika kroz individualni razvoj i usmjerenost na ostvarivanju poslovnih ciljeva te povećava pozitivnu takmičarsku atmosferu u kolektivu. Obuhvaćeno je mjerenje radnog učinka na mjesečnom i godišnjem nivou.

Kod mjerenja radnog učinka naglasak je na usklađenost kriterija ocjenjivanja koji se odnose na finansijske, objektivne rezultate i one koji osiguravaju odgovorno poslovanje i dugoročnu održivost te stavljaju u fokus smanjenje rizika poslovanja.

Ocjenjivanje radnog učinka radnika vrši se primjenom koncepta upravljanja pomoću ciljeva KPI, a sistem postaje orjentisan na rezultat.

Osnovica za obračun mjesečnog učinka radnika zavisi od mjesečne ocjene Sektora/Odjeljenja.

HR svaki mjesec analizira rad svakog sektora Banke i shodno postignutim rezultatima i realizovanim ciljevima definiše ocjenu Sektora/Odjeljenja.

Mjesečnu novčanu sumu za svaki sektor definiše HR komitet svojom odlukom.

Ukupna mjesečna ocjena radnog učinka svakog radnika predstavlja kombinaciju ocjena koje se radniku daju za realizovane zadatke-KPI. Realizovani zadaci nose 70 % težine, a kompetencije 30% težine zadataka.

Ostavlja se mogućnost da se u dogovoru direktora sektora i HR-a odnos učešća KPI i kompetencija promjeni u korist kompetencija u sektorima i na radnim mjestima gdje je teško uspostaviti mjerenje KPI.

Na taj način kroz sam proces mjerenja radnog učinka i kroz individualne ciljeve radnika, strateški menadžment aktivno uvodi kontrolu rizika i odgovornost poslovanja u ciljeve i zadatke svakodnevnog poslovanja.

Evalui se sedam osnovnih kompetencija (KPI-ključni pokazatelji uspjeha):

- C1: Postizanje rezultata
- C2: Fokusiranje na klijenta
- C3: Saradnja/Timski rad
- C4: Funkcionalno znanje i vještine
- C5: Preuzimanje inicijative
- C6: Predanost perfekciji
- C7: Implementacija i promocija islamskog bankarstva kroz Statut Banke.

Svakom radniku se dodjeljuje minimalno pet kompetencija prema:

Radnici fronta:

- Implementacija i promocija islamskog bankarstva kroz Statut Banke(C7)
- Fokusiranje na klijenta(C2)
- Jedna kompetencija između C6, C4 ili C3
- Preuzimanje inicijative(C5)
- Postizanje rezultata (C1).

Radnici back-a:

- Implementacija i promocija islamskog bankarstva kroz Statut Banke(C7)
- Funkcionalno znanje i vještine(C4)
- Jedna između C5, C2 i C1
- Predanost perfekciji(C6)
- Saradnja/Timski rad (C3).

Korelacija između naknada, uspješnosti i rizika za sve radnike osigurana je kroz:

- Određivanje odnosa između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja
- Mehanizam solidarnosti shodno ostvarenim rezultatima prema kojem dodjela naknada zavisi od cjelokupne uspješnosti Banke;

- Kvantitativno (profitabilnost, rast, produktivnost, trošak rizika/održivost) i kvalitativno (strateške aktivnosti, projekti, menadžerske kvalitete) mjerenje radnog učinka
- Poštivanje Politika naknada stimulišu primjereno i efikasno upravljanje rizicima
- Definisanje limita za iznos varijabilnog naknade u slučaju kada je dovedeno u opasnost ispunjenje regulatornih zahtjeva u pogledu kapitala ili likvidnosti
- Varijabilna nagrada podliježe naknadnim mehanizmima korekcije – „malus”.

Banka će u okviru periodičnog postupka preispitivanja ovih Politika provesti analizu rizika sa ciljem primjene principa proporcionalnosti uzimajući u obzir veličinu i internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslovnih aktivnosti, profil rizičnosti Banke, poslovnu strategiju Banke i sve druge kriterije za koje Banka procjeni da su relevantni za analizu rizika.

Prilikom postupanja po prethodnom stavu, Banka je dužna uzeti u obzir sve materijalno značajne rizike.

Banka će u okviru periodičnog postupka preispitivanja ovih Politika a u svrhu provedbe specifičnih zahtjeva i određivanja radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke i na koje će se primjenjivati specifični zahtjevi provesti analizu rizika pri čemu će obavezno uzeti u obzir veličinu i internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslovnih aktivnosti Banke, profil rizičnosti Banke, poziciju, poslove, odgovornosti i naknade radnika, uslove na tržištu rada i druge kriterije za koje procijeni da su relevantni.

U nastavku su definisane pozicije čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti banke:

1. Predsjednik Uprave banke
2. Članovi Uprave banke
3. Direktor Sektora za odobravanje kreditnog rizika
4. Direktor Sektora za poslovanja sa pravnim licima
5. Direktor Sektora za poslovanje sa stanovništvom
6. Direktor Sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom
7. Direktor Sektora za pravne poslove
8. Direktor Sektora sredstava i finansijskih institucija
9. Sekretar banke
10. Direktor Sektora za kontrolu rizika
11. Rukovodioci kontrolnih funkcija-interna revizije i usklađenost poslovanja
12. Rukovodilac Odjeljenja za ocjenu kreditnog rizika
13. Rukovodilac Odjeljenja za velike klijente i sindikacije
14. Rukovodilac Odjeljenja za srednje i male klijente
15. Direktor Sektora za operacije
16. Rukovodilac Odjeljenja prodaje
17. Rukovodilac Odjeljenja za naplatu
18. Rukovodioci podružnica Tuzla, Sarajevo i Zenica
19. Direktor Sektora za finansije
20. Direktor Sektora za IT
21. Direktor Sektora za HR i administraciju
22. Izvršni član šerijatskog odbora.

Analiza rizika mora biti adekvatno dokumentovana, sveobuhvatna i lako razumljiva. Prethodnom analizom obavezno će se obuhvatiti ključne kategorije radnika, s tim da ako se utvrdi da profesionalne aktivnosti nekog od ključnih kategorija radnika nemaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, specifični zahtjevi se neće primijeniti na tog radnika, pri čemu će se takva procjena dokumentovati i obrazložiti za svakog pojedinačnog radnika iz navedene kategorije.

Bez obzira na analizu rizika iz prethodnog stava specifični zahtjevi se obavezno primjenjuju na sve članove Uprave Banke.

U cilju bolje usklađenosti naknada sa preuzetim rizicima, Banka može neke ili sve specifične zahtjeve primijeniti i na radnike koji nisu obuhvaćeni obavezom analizom rizika tj. koji ne spadaju u ključnu kategoriju radnika.

11.2. Pregled omjera između fiksnih i varijabilnih dijelova naknade, čije se raščlanjivanje potrebe objave vrši prema relevantnim osnovama

Uprava banke će u skladu sa Politikama naknada strukturirati naknade da odnos između fiksnog i varijabilnog dijela ukupne naknade radnicima bude primjeren, na način da će fiksni dio ukupnih naknada imati dovoljno visok udio u ukupnim naknadama.

Radnicima, koji nisu članovi Uprave banke, niti su uključeni u kontrolne funkcije, Banka je dužna osigurati odnos fiksnog i varijabilnog dijela na način da varijabilni dio plate ne prelazi iznos fiksnog dijela.

Fiksna naknada radnicima kontrolnih funkcija ne smije biti manja od 2/3 ukupne naknade. Zavisi od postignutih ciljeva povezanih sa njihovom funkcijom neovisno o uspješnosti poslovnih rezultata područja koja kontroliše.

Banka ne garantuje radniku isplatu varijabilnog dijela naknada, što je definisano ugovorom o radu.

11.3. Kriteriji uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama ili varijabilne dio naknada

Radnici Banke i Uprava nemaju prava na dionice i opcije. Pored osnovne neto plaće radnik ima mogućnost ostvarenja varijabilnog dijela plaće a što je uvjetovano isključivo radnim učinkom i zalaganjem radnika u ostvarenju zadatih ciljeva i zadataka. Elementi za određivanje ostvarenja varijabilnog dijela plaće vezanog za radni učinak radnika kao i visina, period i način isplate i ostali kriteriji vezani za varijabilni dio plaće određeni su posebnim internim aktom.

Upravljanje radnim učinkom provodi se kroz sljedeće faze:

- Ugovaranje poslovnih zadataka i kompetencija na početku ciklusa
- Praćenje radne uspješnosti i ocjenjivanje kompetencija tokom ciklusa
- Završna ocjena na kraju ciklusa
- Mjerenje radnog učinka vrši se primjenom koncepta upravljanja pomoću ciljeva, a sistem naknada je orijentisan na rezultate.

U tabeli 1. su definisani kriteriji za ocjenjivanje koji se koriste za ocjenu radnog učinka radnika na mjesečnom nivou:

Radni učinak	Kriterij	Ocjena
>109	Daleko premašuje očekivanje: Pored svih poslova radnog mjesta, koje radnik izvrši u roku, u skladu sa planom i kvalitetno, učestvuje u realizaciji projekata koji nisu vezani za svakodnevni posao vlastitog radnog mjesta, ili napravi posebno značajan rezultat u realizaciji zadataka vlastitog radnog mjesta. Uslov: nijedan od pojedinačnih ciljeva ne može imati realizaciju manju od 100%.	5,0
100 do 109 %	Premišuje očekivanje: Pored toga što realizuje sve zadatke radnog mjesta u dogovorenom roku, u skladu sa planovima i kvalitetno, preuzima i realizuje dodatne poslove drugih radnih mjesta ili realizuje dodatne poslove-povećan obim posla svog radnog mjesta.	4,0 do 4,9
95 do 99 %	Ispunjava očekivanje: Realizuje sve zadatke radnog mjesta u dogovorenom roku, u skladu sa planovima i kvalitetno.	3,0 do 3,9
91 do 94 %	Potrebno poboljšanje: Zadatke radnog mjesta djelimično realizuje, probija rokove, ispod očekivanog kvaliteta ili uz pomoć kolega ili rukovodioca.	2,0 do 2,9
<= 90%	Ne zadovoljava: Zadatke radnog mjesta ne izvršava ili to radi na način koji je ispod svakog minimuma.	1

11.4. Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada koje koristi Banka

Naknade radnicima su svi oblici direktnih ili indirektnih finansijskih i nefinansijskih plaćanja i drugi oblici naknada ili pogodnosti na koje radnici imaju pravo, po osnovu ugovora zaključenih sa Bankom. Ukupna naknada se sastoji od fiksne i varijabilne naknade.

Fiksna naknada je dio ukupne naknade koji se ne zasniva na uspješnosti radnika, organizacionog dijela Banke i same Banke, a predstavlja razliku između ukupnog iznosa naknade i varijabilne naknade.

Varijabilna naknada je dio ukupne naknade koji zavisi od uspješnosti radnika, organizacionog dijela Banke i same Banke.

Ukupan iznos varijabilnih naknada zasniva se na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca-radnika (uzimajući u obzir finansijske i nefinansijske kriterije) i organizacionog dijela Banke, te na ukupnim rezultatima Banke.

Proces ocjenjivanja iz prethodnog stava zasniva se na dugoročnoj uspješnosti, a provodi se kroz definisane periode procjene.

Mjerenje uspješnosti, kao osnova za izračun ili raspodjelu varijabilne naknade radnicima na koje se primjenjuju specifični zahtjevi, mora biti prilagođeno i uzeti u obzir sve vrste rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena, te mora uzimati u obzir troškove potrebnog kapitala i potrebne likvidnosti.

Ocjene varijabilnog dijela su u skali od 1 do 5. Svakoј ocjeni je dodjeljen novčani iznos.

11.5. Grupne naknade po području poslovanja u toku 2020. godine

Neto Varijabilne naknade (mjesečne i godišnja) isplaćene po sektorima u 2020. godini

(u 000 BAM)		
Naknade po kategorijama	Broj radnika	Ukupan iznos neto naknade iskazan po sektorima
Upravljačke funkcije	18	147
Front	300	967
Podrška	134	457
Rizici	22	96
Kontrolne funkcije	8	38
Total	482	1.705

11.6. Neto fiksne naknade isplaćene po sektorima u 2020. godini

(u 000 BAM)

Naknade po kategorijama	Broj radnika	Ukupan iznos neto naknade iskazan po sektorima
Upravljačke funkcije	18	1.368
Front	300	3.621
Podrška	134	1.971
Rizici	22	459
Kontrolne funkcije	8	136
Total	482	7.555

11.7. Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika

Zbir svih neto naknada po kategorijama radnika, te informacije o naknadama podjeljene na Upravu, Nadzorni odbor i ostale radnike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil banke.

(u 000 BAM)

Naknade po kategorijama radnika	Fiksne naknade	Varijabilne naknade	Ukupno
Upravljačke funkcije	1.368	147	1.515
Front	3.621	967	4.588
Podrška	1.971	457	2.247
Rizici	459	96	555
Kontrolne funkcije	136	38	174
	7.555	1.705	9.260

Broj radnika čije naknade iznose sto hiljada BAM-ova ili više po finansijskoj godini

Utvrđeni broj radnika čiji ukupni godišnji neto primici u finansijskoj godini prelaze iznose sto hiljada iznosi 4 (četiri).

Naknade po kategorijama radnika	Broj	Ukupne naknade 000 KM
Nadzorni odbor	5	111
Članovi Uprave banke	3	939